

THAI SPECIAL NEEDS NETWORK
เครือข่ายบุคคลที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษและผู้ปกครอง

แนวทางการดูแลสุขภาวะคุณภาพชีวิตและ การเสริมสร้างเจตคติเชิงสร้างสรรค์ โดยครอบครัวและชุมชน

สำหรับเด็กแรกเกิด – 6 ปี

กลุ่มบทพร้อมทางการเรียนรู้

โครงการสร้างเสริมศักยภาพเครือข่ายบุคคลที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษและผู้ปกครอง
สนับสนุนโดย

สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.)
สมาคมผู้ปกครองบุคคลออทิสติก กรุงเทพมหานคร

**แนวทางการดูแลสุขภาวะคุณภาพชีวิต
และการเสริมสร้างเจตคติเชิงสร้างสรรค์
โดยครอบครัวและชุมชน**

สำหรับเด็กแรกเกิด – 6 ปี

กลุ่มบทพร้อมทางการเรียนรู้

พิมพ์ครั้งที่ 1 :

จำนวนพิมพ์ :

งบประมาณ : สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.)

คำนำ

หลายครอบครัวที่มีลูกเป็นเด็กพิเศษมักมีความรู้สึกเหมือนต้องแบกโลกทั้งใบ และเกิดความกังวล ว่าลูกจะไม่ปกติเหมือนเด็กทั่วๆ ไป ไม่ว่าจะเป็นในด้านการเจริญเติบโต หรือด้านพัฒนาการที่จำเป็นจะต้องได้รับการดูแลมากกว่าเด็กธรรมดาทั่วๆ ไป ดังนั้น เครือข่ายบุคคลที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษและผู้ปกครอง จึงได้จัดทำเอกสารแนวทางการอบรมผู้ปกครองเพื่อการส่งเสริมสุขภาวะและศักยภาพบุคคลที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ โดยครอบครัวและชุมชน เพื่อเป็นแนวทางสำหรับพ่อแม่ที่มีลูกเป็นเด็กที่อยู่ในภาวะเสี่ยง หรือมีความบกพร่องทางการเรียนรู้ โดยเอกสารเล่มนี้ได้รวบรวมจากการถอดประสบการณ์ของพ่อแม่ที่มีลูกเป็นเด็กที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้ ในการดูแลช่วยเหลือและฟื้นฟู ในด้านต่างๆ จนลูกมีพัฒนาการที่ดีขึ้น ซึ่งการฝึกหรือสอนจะใช้วิธีการ เทคนิค และสื่อ อุปกรณ์ที่แตกต่างหลากหลาย รวมทั้งความร่วมมือจากบุคคลใกล้ชิดและผู้เชี่ยวชาญต่างๆ

จากการถอดประสบการณ์ แล้วนำข้อมูลที่ได้มาเรียบเรียงและจัดทำเป็นรูปเล่ม ก่อนที่จะจัดวิพากษ์เพื่อนำข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะจากผู้เชี่ยวชาญ ผู้ปกครองและผู้ที่เกี่ยวข้องมาพิจารณาและตรวจสอบความถูกต้องทำให้เอกสารแนวทางการอบรมผู้ปกครองเพื่อการส่งเสริมสุขภาวะและศักยภาพบุคคลที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ โดยครอบครัวและชุมชน เล่มนี้มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น จากนั้นจึงนำไปทดลองใช้กับพ่อแม่ที่มีลูกเป็นเด็กที่อยู่ในภาวะเสี่ยงหรือมีความบกพร่องทางการเรียนรู้ และนำข้อมูลที่ได้จากการนำไปทดลองมาปรับปรุงเอกสารแนวทางการอบรมผู้ปกครองฯ อีกครั้งก่อนพิมพ์เผยแพร่ เพื่อนำไปใช้ประโยชน์ต่อไป โดยเนื้อหาในเอกสารแนวทางการอบรมผู้ปกครองเพื่อการส่งเสริมสุขภาวะและศักยภาพบุคคลที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ โดยครอบครัวและชุมชนเล่มนี้ ประกอบด้วยเนื้อหา 5 บท ได้แก่ บทที่ 1 รู้ตัว...รู้ใจ...รับมือ บทที่ 2 ปรับตัว...ช่วยเหลือ บทที่ 3 รู้ไว้...พัฒนาได้ บทที่ 4 ดูแลช่วยเหลือและฟื้นฟู และ บทที่ 5 หน่วยบริการช่วยเหลือและฟื้นฟู

ทางคณะกรรมการดูแลสุขภาวะคุณภาพชีวิตและการเสริมสร้างเจตคติเชิงสร้างสรรค์โดยครอบครัวและชุมชน ขอขอบคุณพ่อแม่ทุกท่าน จากสมาคมส่งเสริมศักยภาพบุคคลบกพร่องทางการเรียนรู้แห่งประเทศไทย ที่ถ่ายทอดประสบการณ์ที่มีคุณค่า และหวังเป็นอย่างยิ่งว่าเอกสารแนวทางการอบรมผู้ปกครองฯ เล่มนี้จะเป็นประโยชน์สำหรับพ่อแม่ที่มีลูกที่อยู่ในภาวะเสี่ยงหรือมีความบกพร่องทางการเรียนรู้ในการเลี้ยงดู รวมทั้งการนำวิธีการต่างๆ ไปปรับใช้เป็นแนวทางปฏิบัติในการพัฒนาเด็กให้มีความสามารถ และมีความพร้อมในการเรียนรู้ต่อไป

คณะกรรมการขอขอบคุณสำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาวะ (สสส.) ที่สนับสนุนงบประมาณในการดำเนินงาน

คณะกรรมการ

คำชี้แจงเอกสารการดูแลสุขภาพคุณภาพชีวิต และการเสริมสร้างเจตคติเชิงสร้างสรรค์

• เอกสารเล่มนี้เหมาะสำหรับใคร

เอกสารเล่มนี้จัดทำขึ้นเพื่อให้พ่อแม่ที่มีลูกอยู่ในภาวะเสี่ยงต่อความบกพร่องทางการเรียนรู้ ได้นำไปเป็นแนวทางในการดูแล ช่วยเหลือ ในด้านต่างๆ เพื่อการพัฒนาลูก ให้มีความสามารถและมีความพร้อมในการเรียนรู้ต่อไป

• เอกสารเล่มนี้มีความสำคัญอย่างไร

เอกสารแนวทางการดูแลสุขภาพคุณภาพชีวิตและการเสริมสร้างเจตคติเชิงสร้างสรรค์ โดยครอบครัวและชุมชน จัดทำขึ้นสำหรับพ่อแม่ที่มีลูกอยู่ในภาวะเสี่ยงต่อความบกพร่องทางการเรียนรู้ นำไปปรับใช้เป็นแนวทางในการช่วยเหลือและสนับสนุนให้ลูกมีพัฒนาการที่ดีขึ้น สามารถช่วยเหลือตนเองได้ไม่ต้องเป็นภาระกับคนในครอบครัวและสามารถดำรงชีวิตอยู่ร่วมในสังคมได้อย่างปกติ

• การส่งเสริมสุขภาพหรือสุขภาพมีประโยชน์อย่างไร

การดำรงชีพออย่างมีสุขทั้งกายและจิต รวมถึงการมีชีวิตที่มีร่างกายแข็งแรง จิตใจเข้มแข็ง มีความสุขอยู่ในสังคม ดังนั้นการดูแล ช่วยเหลือ เด็กที่อยู่ในภาวะเสี่ยง จึงเป็นเรื่องที่มีความสำคัญ ทั้งนี้เพื่อส่งเสริมสุขภาพ ป้องกันการเกิดปัญหาสุขภาพของเด็กที่อยู่ในภาวะเสี่ยงหรือมีความบกพร่องทางการเรียนรู้ ทำให้พ่อแม่มีความรู้ ความเข้าใจ มีทัศนคติที่ถูกต้องในเรื่องของสุขภาพ เป็นการลดปัญหาสุขภาพ ส่งผลบวกต่อลูก ทั้งนี้ต้องอาศัยความร่วมมือและการประสานงานจากทุกฝ่ายทั้งครอบครัว ชุมชน และโรงเรียน

• ความสามารถของเด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ

ความสามารถ ความพร้อม ที่แฝงอยู่จะแสดงให้เห็นเมื่อพ่อแม่มีความเชื่อมั่นในตัวลูกว่าลูกมีศักยภาพสามารถพัฒนาได้ โดยพ่อแม่ค้นหาความสามารถของลูก แล้วพัฒนาลูกอย่างเข้าใจ อย่างอดทน ส่งผลให้ลูกเกิดความภาคภูมิใจ และความพึงพอใจต่อความสำเร็จ

• การเสริมสร้างเจตคติเชิงสร้างสรรค์

การที่พ่อแม่มีความรู้สึก มีความคิด มีความเชื่อมั่น มีความศรัทธาด้วยความหวังว่าลูกจะต้องดีขึ้นในการช่วยเหลือลูกให้มีพัฒนาการที่ดีขึ้น สามารถมีชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมั่นใจ ทำให้ลูกมีความภูมิใจในตัวเอง

สารบัญ

คำนำ		
คำชี้แจง		
สารบัญ		
บทที่ 1	รู้ตัว...รู้ใจ...รับมือ	7
	• รู้ตัว	8
	• รู้ใจ	9
	• รับมือ	10
บทที่ 2	ปรับตัว...ช่วยเหลือ	13
	• ปรับตัว	14
	• วิธีการช่วยเหลือ	15
บทที่ 3	รู้ไว้...พัฒนาได้	18
	• รู้ไว้	19
	• พัฒนาได้	20
บทที่ 4	ดูแลช่วยเหลือและฟื้นฟู	21
	• ด้านร่างกาย	22
	• ด้านอารมณ์ และสังคม	35
	• ด้านสติปัญญา	37
	• ด้านการพูด	38
	• ด้านการช่วยเหลือตนเอง	39
บทที่ 5	หน่วยบริการช่วยเหลือและฟื้นฟู	41
	• หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	42
	• การรับบริการจากหน่วยงานต่างๆ	42
	• เครือข่ายส่งเสริมศักยภาพบุคคลบกพร่องทางการเรียนรู้	42
	• ศูนย์การศึกษาพิเศษ	50
ภาคผนวก	• สรุปเกี่ยวกับเด็กที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้	53
	• พัฒนาการ	54
	• ตารางพัฒนาการเด็กแรกเกิดถึง 5 ปี	55
	• การคัดกรองผู้เรียนที่มีภาวะเสี่ยงต่อการมีความบกพร่องทางการเรียนรู้	58
	• คณะทำงาน	61

บทที่ 1

รู้ตัว...รู้ใจ...รับมือ

รู้ได้อย่างไรว่าลูกเป็นเด็กที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้

เราจะรู้ได้อย่างไรว่าลูกของเราเป็นเด็กที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้ จะมีลักษณะอะไรบ้างที่แสดงให้เห็น

1. การสังเกตด้วยตนเอง โดยเปรียบเทียบด้านพัฒนาการของเด็กกับพี่น้อง เช่น การพูดล่าช้า การรับรู้ช้า ฟังคำสั่งแล้วทำตามไม่ได้ เวลาพูดสื่อสารกับพี่น้องจะพูดไม่รู้เรื่อง เป็นต้น

2. สังเกตจากการทำกิจวัตรประจำวันด้วยตนเองไม่ได้ ไม่สามารถจัดการงานของตนเองได้

3. เพื่อนบ้านบอก

4. ครูบอกว่ามีปัญหาเรื่อง การอ่าน การเขียน การคิดคำนวณ เช่น เขียนตัวหนังสือกลับด้าน มีปัญหาเรื่องการเขียนหัวตัวอักษรหัวเข้าหรือหัวออก เช่น พ เป็น ผ เป็นต้น นอกจากนี้ เรียนรู้ไม่ทันเพื่อนๆ ในชั้นเรียนเดียวกันและไม่มีสมาธิในการเรียน

5. ดูจากคู่มือเด็กตอนคลอดว่า อายุเท่าไร เด็กจะมีพัฒนาการอย่างไรบ้าง

6. สังเกตจากการมีระเบียบวินัยในการเก็บข้าวของของตนเองจะไม่เป็นระเบียบ ไขว่ของแล้วจะไม่เก็บเข้าที่เดิม ไปโรงเรียนชอบลืมของหรือทำของหาย

7. มีความยากลำบากเรื่องการอธิบายในสิ่งที่ผ่านมาแล้ว เช่น เรียนอะไรมา ครูสั่งให้ทำอะไร ฟังนี้ต้องเอาอะไรไปโรงเรียน

8. ลูกจะพูดว่าเวลาที่ครูให้ทำงานกลุ่มจะไม่ค่อยมีกลุ่มอยู่ ครูต้องคอยจับกลุ่มให้

9. สังเกตจากการพูดของลูก ลูกจะพูดไม่รู้เรื่อง ฟังแล้วไม่เข้าใจต้องถามซ้ำ
10. ลูกทำทุกอย่างกลับด้านหมด เช่น ใส่เสื้อกลับด้าน ใส่รองเท้ากลับข้างซ้ายและขวา รวมทั้งบอกทิศทางไม่ถูกต้อง เช่น หน้าบ้านบอกเป็นหลังบ้าน
11. สังเกตได้ว่าลูกตัวเองขี้ลืมบ่อย เวลาที่บอกให้ไปหยิบของ มักจะจำไม่ค่อยได้ต้องกลับมาถามซ้ำหรือบางครั้งก็ไม่หยิบของมาให้
12. รู้สึกว่าลูกตัวเองช้าในหลายๆ ด้าน เช่น พูดช้ากว่าลูกหลานในวัยเดียวกัน หรือในด้านการทำงานต่างๆ ที่ให้ทำลูกจะทำนานมากกว่าจะทำได้เสร็จ
13. ทำกิจกรรมบางอย่างไม่ได้เหมือนเพื่อนในวัยเดียวกัน เช่น ถีบจักรยานเด็กที่มี 3 ล้อ พยายามสอนแล้วแต่ก็ทำไม่ได้
14. การแสดงออกเมื่อไม่ได้ตั้งใจหรือมีคนขัดใจ จะมีการทำร้ายตัวเอง โดยการเอาหัวโขกผนังหรือล้มตัวลงนอน

รู้ใจ

เมื่อรู้แล้ว จะมีความรู้สึกอย่างไร

เมื่อรู้ว่าลูกเป็นเด็กที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้ ความรู้สึกที่เกิดขึ้นของผู้ที่เป็นพ่อแม่ มีความรู้สึกที่ไม่แตกต่างกัน ดังนี้

1. ตกใจ
2. เครียด
3. สงสาร
4. เศร้า และคิดว่าทำไมต้องเกิดกับลูกของเรา
5. กังวลว่าถ้าเป็นอะไรไปก่อนลูก ลูกจะอยู่อย่างไร
6. โกรธตัวเอง
7. จะพาลูกไปหาใครที่ช่วยให้ลูกหายได้
8. เป็นห่วงในเรื่องการเรียน ผลการเรียนจะไม่ดี แล้วจะเรียนทันเพื่อนหรือไม่

รับมือ

วิธีการรับมือกับความรู้สึก

การรับมือกับความ รู้สึกหรือจัดการกับความ รู้สึกเมื่อรู้ว่าลูกเป็นเด็กที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้เป็นเรื่องที่มีความสำคัญมาก เพราะถ้าไม่สามารถจัดการกับความ รู้สึกนี้ได้ ก็จะทำให้ไม่สามารถช่วยเหลือลูกได้ดีเท่าที่ควร วิธีการต่อไปนี้เป็นแนวทางหนึ่งที่สามารถนำไปใช้เพื่อการจัดการกับความ รู้สึก

1. อ่านหนังสือเพื่อหาข้อมูล วิธีการช่วยเหลือลูกเพื่อให้ความเครียดลดลง
 2. ทำใจยอมรับกับความจริง
 3. ยอมรับในสิ่งที่เกิดขึ้น คิดว่าเป็นเวอร์กรรมของเรา
 4. ยอมรับและคิดว่าอยู่กับลูกอย่างมีความสุข
 5. พุดให้กำลังใจลูกและให้กำลังใจตนเอง เช่น แม่เลี้ยงลูกได้ เราทำได้ ลูกต้องดีขึ้น ลูกของแม่น่ารัก
 6. ตั้งสติ แล้วคิดหาทางที่จะแก้ไขหรือช่วยลูก
 7. คิดแต่เรื่องดีๆ ปรับทัศนคติในการคิดเกี่ยวกับความสามารถทางการเรียนของลูก ลูกยังมีความสามารถด้านอื่น อ่านหนังสือไม่ได้ ก็จะพยายามฝึกให้ได้
 8. ปลอบใจตัวเองบอกตัวเองคนที่อ่านหนังสือไม่ออกก็สามารถทำอย่างอื่นได้
 9. คิดถึงชีวิตของคนอื่นๆ ที่เขาแย่กว่าเรา มีคนอื่นที่ลำบากกว่าเรามากมาย แล้วให้กำลังใจกับตนเอง
 10. ไปหาครู หมอ นักจิตวิทยา เพื่อขอคำแนะนำในการเลี้ยงดูและพัฒนาลูก
 11. ศึกษาพระธรรม คำสั่งสอนทางพุทธศาสนา หรือ ศาสนาที่ตนเองนับถือ
 12. เข้าวัดถือศีล สวดมนต์ ฟังเทศน์ ฟังธรรม
 13. อ่านคำคมเกี่ยวกับการสร้างแรงบันดาลใจ เช่น **ชีวิตไม่สิ้นก็ดันต่อไป**
- ถ้าสติไม่มาปัญญาก็ไม่มี ความพยายามอยู่ที่ไหนความสำเร็จอยู่ที่นั่น เป็นต้น
14. เล่นกีฬาต่างๆ ที่ตนเองชอบ

15. ทำตามคำเชื่อต่างๆ ทางศาสนา
16. ไปหาผู้ที่เราเคารพนับถือ
17. ไประบายและพูดคุยกับเพื่อนๆ พอได้เจอคนที่ปัญหาเหมือนกัน หรือมากกว่าเราได้ฟังปัญหาเรื่องราวต่างๆ ทำให้รู้สึกสบายใจมากขึ้น
18. ปลงในเมื่อมันเป็นแบบนี้ ก็ต้องยอมรับได้

ประเด็นที่น่าสนใจ

กรณีที่ต้องเลี้ยงลูกที่เป็นเด็กที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้คนเดียว (Single Mom หรือ Single Dad) จะมีวิธีการอย่างไร

1. คิดบวก และให้กำลังใจตนเองว่าเราสามารถเลี้ยงลูกคนเดียวได้
2. ไม่ว่าจะลูกจะเป็นอย่างไร เราก็รักลูก เราต้องกอดลูกด้วยความรัก
3. สร้างความเข้มแข็ง โดยเปรียบเทียบข้อดี ข้อเสีย (ระหว่างมีพ่อ กับไม่มีพ่อ หรือ มีแม่กับไม่มีแม่)
4. สร้างความสบายใจให้กับตนเอง โดยทำกิจกรรมที่ชอบ เช่น ปลูกต้นไม้ เล่นกีฬา เป็นต้น
5. คิดและยอมรับว่าที่เราอยู่ได้เพราะลูกหรือพ่อของลูก หรือว่าเราอยู่ได้เพราะลูกหรือแม่ของลูก
6. มองไปข้างหน้า สิ่งที่ผ่านมาแล้วกลับไปแก้ไขไม่ได้ชีวิตต้องก้าวต่อไป
7. สร้างกำลังใจในการสู้เพื่ออนาคตของลูก มีความเชื่อว่าถ้าเราทำดีที่สุดแล้ว ผลที่ออกมามันต้องไปในทางที่ดี
8. สร้างความเข้มแข็งทางใจให้ลูก อธิบายให้ลูกเข้าใจ ถึงครอบครัวเราจะแยกกัน แต่ความเป็นพ่อและแม่ของลูกของเราสองคนยังอยู่ ลูกไม่ได้ขาดความรักความอบอุ่น ลูกยังมีทั้งพ่อและแม่ แค่เราไม่ได้อยู่ด้วยกัน ด้วยเหตุผลของผู้ใหญ่

กรณีที่ครอบครัวมีความขัดแย้งกันเมื่อรู้ว่าลูกเป็นเด็กที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้ วิธีการที่จะช่วยให้ทุกคนหันหน้าเข้าหากันแล้วช่วยเหลือหรือพัฒนาเด็ก มีดังนี้

1. พ่อแม่ต้องหันหน้ามาคุยกัน ร่วมมือกันช่วยดูแลลูก ช่วยกันทุกอย่าง เพื่อเด็กจะได้มีพัฒนาการที่ดีขึ้น
2. พ่อแม่ต้องร่วมมือกัน เช่น พ่อต้องเข้าร่วมประชุมกับแม่ หรือแม่ต้องเข้าร่วมประชุมกับพ่อ เพื่อร่วมกันรับรู้และแก้ปัญหา
3. พ่อแม่ต้องพูดคุยกับหมอ นักวิชาการ นักจิตวิทยา หรือนักบำบัดต่างๆ ที่มีความรู้เกี่ยวกับเด็กที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้
4. พูดคุยกับครอบครัวตัวอย่างที่มีลูกเป็นเด็กพิเศษ แล้วมีประสบการณ์หรือประสบผลสำเร็จในการช่วยเหลือลูก เพื่อเรียนรู้เทคนิคและวิธีการแล้วนำมาปรับใช้กับลูก
5. เลิกโทษตัวเองหรือสามี มองไปข้างหน้า มีปัญหาอะไรต้องแก้ไข ไม่หมกมุ่นกับปัญหาหรือคำถามเดิมๆ ที่กลับไปแก้ไขอะไรไม่ได้แล้ว
6. พยายามรวมกลุ่มกับผู้ปกครองที่มีลูกเป็นเด็กที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้ จัดกิจกรรมพบปะ พูดคุยเกี่ยวกับแนวทาง หรือแลกเปลี่ยนกิจกรรมที่แต่ละครอบครัวพึงทำกับเด็กที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้

บทที่ 2

ปรับตัว...ช่วยเหลือ

ปรับตัว

เหตุผลที่ลูกขึ้นมาพัฒนาลูก

การช่วยเหลือลูกได้เร็วเท่าไรก็จะเป็นผลดีกับพัฒนาการของเด็กที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้ เพราะการช่วยเหลือเร็ว ถูกวิธี และสม่ำเสมอจะทำให้เด็กที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้มีพัฒนาการที่ดี ดังนั้นเหตุผลที่พ่อแม่มีกำลังใจลูกขึ้นมาและช่วยเหลือลูกจึงเป็นเรื่องที่มีความสำคัญอย่างมาก เหตุผลต่อไปนี้เป็นเหตุผลที่พ่อแม่ลูกขึ้นมาพัฒนาลูกของตนเอง

1. ต้องการให้ลูกอยู่บนโลกใบนี้ได้ด้วยตนเอง สามารถอยู่ในสังคมได้ คิดและตัดสินใจในสิ่งที่ถูกต้องได้
2. เพราะรักลูกไม่ว่าอย่างไรก็เป็นลูกของเรา เมื่อเกิดมาแล้วต้องดูแลเขาให้ดีที่สุด
3. ต้องการฝึกฝนให้ลูกรู้จักจัดการกับความเครียด ควบคุมอารมณ์ วิธีการจัดการกับอารมณ์ เช่น ฟังดนตรี อ่านหนังสือ ออกกำลังกาย วาดรูป ทำกิจกรรมอาสาสมัคร บำเพ็ญประโยชน์ รู้จักคำว่าเสียสละ เช่น ให้ช่วยล้างจานหรือกรอกน้ำ
4. ต้องฝึกให้มีเป้าหมาย หรือวางแผนในการทำงานด้วยตนเองให้สำเร็จ เช่น วันนี้เป็นวันศุกร์ครูให้การบ้านมา 5 ข้อ จะทำให้เสร็จกี่ข้อ ฝึกให้ทำเรื่องเล็กๆ ก่อนเพื่อในอนาคตเมื่อโตขึ้นจะได้รู้จักการวางแผน
5. ต้องการฝึกให้ลูกรู้จักการเอาตัวรอดเมื่ออยู่ในสถานการณ์ที่คับขันที่พ่อแม่ไม่ได้อยู่ด้วย รู้จักการขอความช่วยเหลือเวลาเกิดปัญหาหรือเกิดเหตุ เช่น จดจำเบอร์โทรศัพท์ผู้ปกครอง หรือเขียนเบอร์โทรศัพท์ผู้ปกครอง คนใกล้ชิดใส่กระเป๋าเสื้อเมื่อต้องออกนอกบ้าน ทั้งนี้พ่อแม่ไม่ควรเปลี่ยนเบอร์โทรศัพท์บ่อย การจดจำเบอร์ที่สำคัญ เช่น 191
6. ต้องฝึกให้ลูกรู้จักการช่วยเหลือคนอื่น เพื่อให้มีจิตใจเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ และการเสียสละ โดยที่ไม่ทำความเดือดร้อนให้ตนเอง รู้จักการให้ที่เหมาะสม ให้คนอื่นแล้วตัวเองไม่เดือดร้อน เช่น ให้เพื่อนยืมเครื่องเขียน (ยางลบ ดินสอ ไม้บรรทัด สี)
7. ต้องฝึกให้ลูกรู้จักดูแลเกี่ยวกับเรื่องความสะอาดของร่างกายตนเอง และการดูแลตัวเองเมื่อมีอาการไม่สบาย สามารถบอกอาการกับพ่อแม่ได้

วิธีการช่วยเหลือ

การช่วยเหลือลูกให้มีพัฒนาการที่ดีขึ้นเป็นเรื่องที่พ่อแม่ให้ความสำคัญและหาทางหรือทำทุกวิธีเพื่อช่วยเหลือลูกด้วยความหวังว่าลูกจะต้องดีขึ้น วิธีการต่อไปนี้เป็นวิธีการหนึ่งที่สามารถนำมาใช้ในการฝึกได้

1.1 พาลูกไปพบหมอ แล้วทำตามที่หมอแนะนำ

1.2 พาลูกไปพบนักบำบัดต่างๆ เช่น นักกิจกรรมบำบัดแล้วนำวิธีการมาฝึกต่อที่บ้านอย่างสม่ำเสมอ

1.3 ทำอุปกรณ์การฝึกลูกด้วยตนเอง เช่น ฝึกการเคลื่อนไหว ให้ลูกเดินกะลาเล่นม้าก้านกล้วย เล่นกระโดดเชือก นับลูกกระสุน (ดินเหนียวปั้นเป็นลูกกลมๆ) ซึ่งเป็นของเล่นที่เด็กเลือกเอง...เช่น ลูกแก้ว ดินน้ำมัน เป็นต้น

1.4 ทำของเล่นจากวัสดุที่มีภายในบ้าน เช่น รถจากเปลือกส้มโอ

1.5 ให้ลูกเลือกซื้อของเล่นที่ตัวเองถูกใจด้วยตนเอง

1.6 ปรึกษาหารือกับครูประจำชั้น เพื่อหาทางช่วยลูกในเรื่องการเรียน

1.7 เล่นนิทานให้ลูกฟังและถามคำถามเกี่ยวกับเนื้อเรื่องในนิทาน ฝึกให้ลูกรู้จักตอบคำถาม บางครั้งจะถามคำถาม โดยการสมมุติเหตุการณ์ในนิทาน เช่น ถ้าลูกเป็นตัวละครในนิทาน ลูกจะอย่างไร

1.8 พุดให้กำลังใจลูก ไม่ดู ตำหนิ หรือว่ากล่าวให้ลูกหมดกำลังใจ และให้คำชมเชยเมื่อลูกทำได้ เช่น เก่งมากลูก ดีมากลูกแม่ เป็นต้น

1.9 สังเกตและค้นหาความสามารถพิเศษของลูกและสนับสนุนอย่างเต็มที่พร้อมส่งเสริมให้ลูกรู้จักการตัดสินใจ เลือกทำในสิ่งที่ตัวเองรัก โดยการหาข้อมูลและแหล่งเรียนรู้ต่างๆ เช่น เรียนดนตรี วาดรูป ทำกับข้าว รวมทั้งการเข้าวัดปฏิบัติธรรม

1.10 หากกิจกรรมที่สมาชิกในครอบครัวมีโอกาสทำกิจกรรมร่วมกันทุกคน เช่น รดน้ำต้นไม้ ล้างรถ ทำอาหาร จัดสวน ถอนหญ้า หรือให้นวดญาติผู้ใหญ่ แล้วให้รางวัล เป็นต้น

1.11 ใช้วิถีธรรมชาติบำบัด เช่น พาลูกไปเที่ยวตามสถานที่ทางธรรมชาติ ทะเล น้ำตก โบราณสถานต่างๆ

1.12 พาลูกไปทำกิจกรรมใหม่ๆ ที่ลูกไม่เคยทำมาก่อนแต่เป็นความสนใจในการทำกิจกรรมของเขาเอง เช่น เรียนยูโด เรียนทำอาหาร

2. ผู้ที่มีบทบาทในการช่วยเหลือลูก

การช่วยเหลือลูก มีคนที่เกี่ยวข้องและมีอิทธิพลในการที่จะช่วยลูกให้มีพัฒนาการที่ดีขึ้น ดังนี้

2.1 ครอบครัว เช่น ปู่ ย่า ตา ยาย
พี่ ป้า น้า อา ญาติพี่น้อง

2.2 เพื่อนๆ

2.3 ครูผู้สอน

2.4 หมอ นักบำบัดต่างๆ

2.5 คนทั่วไปที่มีความรู้ มีประสบการณ์

2.6 พระมาช่วยในการฝึกสมาธิหรือฟังพระเทศน์

นอกจากคนที่มีอิทธิพลในการช่วยเหลือลูกแล้ว หน่วยงานของรัฐ หรือเอกชน เช่น องค์กรบริหารส่วนตำบล (อบต.) องค์กรบริหารส่วนจังหวัด (อบจ.) กระทรวงต่างๆ หรือเครือข่ายที่เกี่ยวข้อง เช่น เครือข่ายผู้ปกครองเด็กที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้ มูลนิธิเพื่อการศึกษาพิเศษในพระราชูปถัมภ์สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เป็นต้น

3. รู้ได้อย่างไรว่าจะต้องพัฒนาในเรื่องใดบ้าง

การพัฒนาเด็กเป็นเรื่องที่สำคัญแต่จะรู้ได้อย่างไรว่าจะต้องพัฒนาเด็กในเรื่องใดบ้าง เพราะถ้าไม่รู้ว่าจะต้องฝึกหรือสอนเด็กในเรื่องใดก็จะไม่สามารถช่วยเหลือเด็กได้ ดังนั้น การค้นหาว่าเด็กต้องได้รับการพัฒนาในด้านใดบ้างจึงเป็นเรื่องที่พ่อแม่ ผู้ปกครองของเด็กต้องรู้จึงจะสามารถวางแผนหรือหาวิธีในการพัฒนาได้

3.1 สังเกตว่าลูกยังล่าช้าในเรื่องใดบ้าง โดยเปรียบเทียบพัฒนาการของพี่ๆ ที่เคยทำได้เมื่ออายุเท่ากัน หรือจากเพื่อนที่อยู่ในวัยเดียวกัน หรือเปรียบเทียบกับพัฒนาการของเพื่อนในวัยเดียวกัน

3.2 ดูจากที่ครูสอน โดยดูว่าครูสอนเรื่องอะไร แล้วลูกทำได้หรือไม่ เช่น ครูสอนให้นักเรียนรู้จักตัวพยัญชนะ สระ วรรณยุกต์ การสะกดคำ การอ่านคำ หรือข้อความแล้ว ลูกอ่านได้หรือไม่ หรือครูสอนตัวเลข การรู้ค่าของตัวเลขแต่ละตัว การบวก การลบ ลูกเราทำได้หรือไม่ ถ้าไม่ได้ก็แสดงว่าลูกเราล่าช้าจำเป็นต้องได้รับการพัฒนา

3.3 ดูจากเพื่อนๆ ของลูกว่าส่วนใหญ่เขาทำอะไรกันได้แล้วบ้าง และลูกทำได้หรือไม่ ถ้าทำไม่ได้เหมือนเพื่อนๆ แสดงว่าจะต้องได้รับการพัฒนา

3.4 ดูจากกิจวัตรประจำวันที่เด็กควรจะได้ทำ แล้วลูกยังทำไม่ได้ก็จะสอนหรือฝึกให้ลูกทำ เช่น การแต่งตัว การเข้าห้องน้ำ การกินอาหาร การแปรงฟัน เป็นต้น

3.5 คำแนะนำจากคุณหมอ ครู หรือครูการศึกษาพิเศษว่าควรสอนลูกในเรื่องใดบ้าง

3.6 จากคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญด้านต่างๆ เช่น นักแก้ไขการพูด เมื่อลูกพูดไม่ชัด หรือนักกิจกรรมบำบัด ถ้าลูกมีปัญหาเรื่องกล้ามเนื้อเล็ก เป็นต้น

4. สิ่งที่ทำให้ลูกมีพัฒนาการที่ดีขึ้น

- 4.1 ทำตามคำแนะนำที่หมอหรือผู้เชี่ยวชาญแนะนำ
- 4.2 ความพร้อมของลูก การที่ลูกให้ความร่วมมือในการฝึก
- 4.3 สภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการพัฒนาลูก เช่น สถานที่
- 4.4 พ่อแม่ ไม่ทะเลาะหรือขัดแย้งกัน
- 4.5 การฝึกที่ต่อเนื่อง สม่ำเสมอ และมีความตั้งใจในการฝึก
- 4.6 การใช้กิจกรรมต่างๆ เช่น ดนตรี ศิลปะ ร้องเพลง เป็นต้น
- 4.7 การฝึกให้เด็กทำกิจวัตรประจำวัน เช่น เมื่อลูกตื่นขึ้นมาแล้วต้องทำอะไรบ้าง เก็บหมอน ล้างหน้า แปรงฟัน อาบน้ำ แต่งตัว เป็นต้น
- 4.8 ความรักความสามัคคีของคนในครอบครัว การสัมผัสโอบกอดลูกด้วยความรัก
- 4.9 สิ่งแวดล้อมอื่นๆ เช่น การไปวัด กิจกรรมการเดินป่า การไปร่วมงานหรือกิจกรรมต่างๆ นอกบ้าน เป็นต้น

บทที่ ๓

รู้ไว้...พัฒนาได้

รู้ไว้

1. รู้ได้อย่างไรว่าลูกเก่งในด้านใด

การให้ความสำคัญกับความเก่งหรือความสามารถของลูกเป็นอีกเรื่องที่มีความสำคัญ เพราะเด็กที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้แต่ละคนจะมีลักษณะการเรียนรู้และรับรู้เรื่องต่างๆ ที่แตกต่างกัน เด็กที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้ถึงแม้จะมีความต้องการการช่วยเหลือหรือมีพัฒนาการที่ล่าช้ากว่าเด็กปกติในวัยเดียวกัน เช่น เด็กที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้บางคนอาจมีความบกพร่องทางการอ่าน การเขียน หรือการคิดคำนวณ แต่เด็กกลุ่มนี้ก็มีความสามารถในด้านอื่นได้เช่นกัน เช่น เด็กบางคนอาจจะเก่งทางด้านกีฬา หรือบางคนอาจจะเก่งทางด้านดนตรี เป็นต้น ดังนั้นการค้นหาว่าลูกมีความเก่งหรือความสามารถด้านใดจึงเป็นเรื่องที่มีความสำคัญ แล้วเราจะรู้ได้อย่างไรว่าลูกมีความสามารถด้านใด วิธีการต่อไปนี้พ่อแม่ ผู้ปกครองสามารถนำไปใช้ได้

1. สังเกตว่าลูกชอบทำอะไร เช่น ชอบวาดรูป โดยมักจะเลียนแบบการวาดรูปที่มีต้นแบบ พ่อแม่ก็จะเห็นผลงานที่เด็กทำ และเด็กมักจะวาดรูปเมื่อมีเวลาเสมอ
2. สังเกตจากการที่ลูกทำบ่อยๆ เช่น เล่นฟุตบอล ทำงานฝีมือ
3. สังเกตจากการทำกิจวัตรประจำวัน การทำกิจกรรมร่วมกันแล้วลูกสามารถทำได้ดี
4. การพูดคุย และพาลูกไปทำกิจกรรมที่ลูกชอบ สังเกตผลจากการทำกิจกรรม เช่น พาลูกไปเข้าร่วมกิจกรรมศิลปะแล้วลูกบอกว่าชอบมาก ผลงานการปั้นโดดเด่น เป็นต้น

2. รู้ได้อย่างไรว่าลูกมีข้อจำกัดในด้านใด

เด็กที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้แต่ละคนจะมีความสามารถ และมีข้อจำกัดที่แตกต่างกัน การรู้ว่าเด็กมีข้อจำกัดอะไรบ้างจะทำให้เด็กได้รับการพัฒนาที่ตรงกับปัญหาหรือแก้ไขได้ตรงกับสิ่งที่เด็กมีปัญหา ซึ่งการที่จะรู้ได้ว่าเด็กมีข้อจำกัดอะไรบ้างมีวิธีการต่างๆ ดังนี้

- 2.1 สังเกตจากการสอนการบ้าน แล้วลูกทำไม่ได้หรือมีความยากลำบากในการทำ เช่น อ่านไม่ออก เขียนคำศัพท์ไม่ได้ สะกดผิดพลาด หรือแก้โจทย์ปัญหาไม่ได้ เป็นต้น
- 2.2 สังเกตจากเรื่องที่สอนไปแล้ว แต่เมื่อให้กลับมาทำอีกครั้งก็ทำไม่ได้ จำไม่ได้
- 2.3 จากการถามลูกเรื่อง การบ้าน แล้วลูกบอกไม่ได้ว่าครูสั่งงานหรือการบ้านอะไรบ้าง หรือบอกได้แต่ไม่ครบตกหล่นเสมอ จนต้องโทรถามครู หรือเพื่อนของลูก

พัฒนาได้

1. วิธีการช่วยเหลือ

การช่วยเหลือเป็นอีกเรื่องหนึ่งที่พ่อแม่ ผู้ปกครองจะต้องหาวิธีการเพื่อฝึกหรือสอนเด็กให้มีพัฒนาการในด้านที่บกพร่องหรือที่มีปัญหาให้ดีขึ้น วิธีการต่อไปนี้เป็นแนวทางหนึ่งที่พ่อแม่ ผู้ปกครองสามารถนำไปใช้ในการช่วยเหลือเด็ก

1. หาครูมาสอนพิเศษในเรื่องการอ่าน การเขียน การคิดคำนวณ หรือในด้านที่เด็กมีปัญหา เช่น กล้ามเนื้อ เป็นต้น
2. ฝึกให้ลูกช่วยทำงานบ้าน เพื่อพัฒนาด้านกล้ามเนื้อและความรับผิดชอบ เช่น ให้ช่วยซักถุงเท้า รดน้ำต้นไม้ เก็บขยะ เป็นต้น
3. ฝึกให้ลูกระบายสีรูปภาพ โดยจะฝึกในวันหยุดเสาร์ อาทิตย์
4. ฝึกนับเลข ท่อง ก - ฮ เป็นประจำ
5. คู่กันก่อนนอน เช่น เล่านิทานให้ฟังหรือให้ลูกเล่าเรื่องที่ผ่านมาในวันนี้ เช่น วันนี้ครูให้ทำอะไรบ้างชอบไม่ชอบ ทำได้หรือทำไม่ได้ พรุ่งนี้จะทำอะไร จะตื่นกี่โมง

2. วิธีการส่งเสริมความสามารถ

การส่งเสริมความสามารถของลูกเป็นหน้าที่ของพ่อแม่ ผู้ปกครองที่จะส่งเสริมความเก่งหรือความสามารถของเด็กให้มากที่สุด ซึ่งมีวิธีการดังนี้

1. ร่วมมือกับผู้เชี่ยวชาญเพื่อเรียนรู้วิธีการหรือเทคนิคในการสอนลูก
2. ส่งเสริมให้ลูกได้ฝึกทำซ้ำๆ และให้คำแนะนำเพื่อพัฒนาความสามารถให้ดียิ่งขึ้น
3. หาอุปกรณ์เพื่อให้ลูกได้ใช้ฝึก เช่น ลูกชอบวาดรูป ก็อาจจะหาดินสอแบบต่างๆ สี อุปกรณ์การวาดรูปอื่นๆ เป็นต้น

บทที่ 4

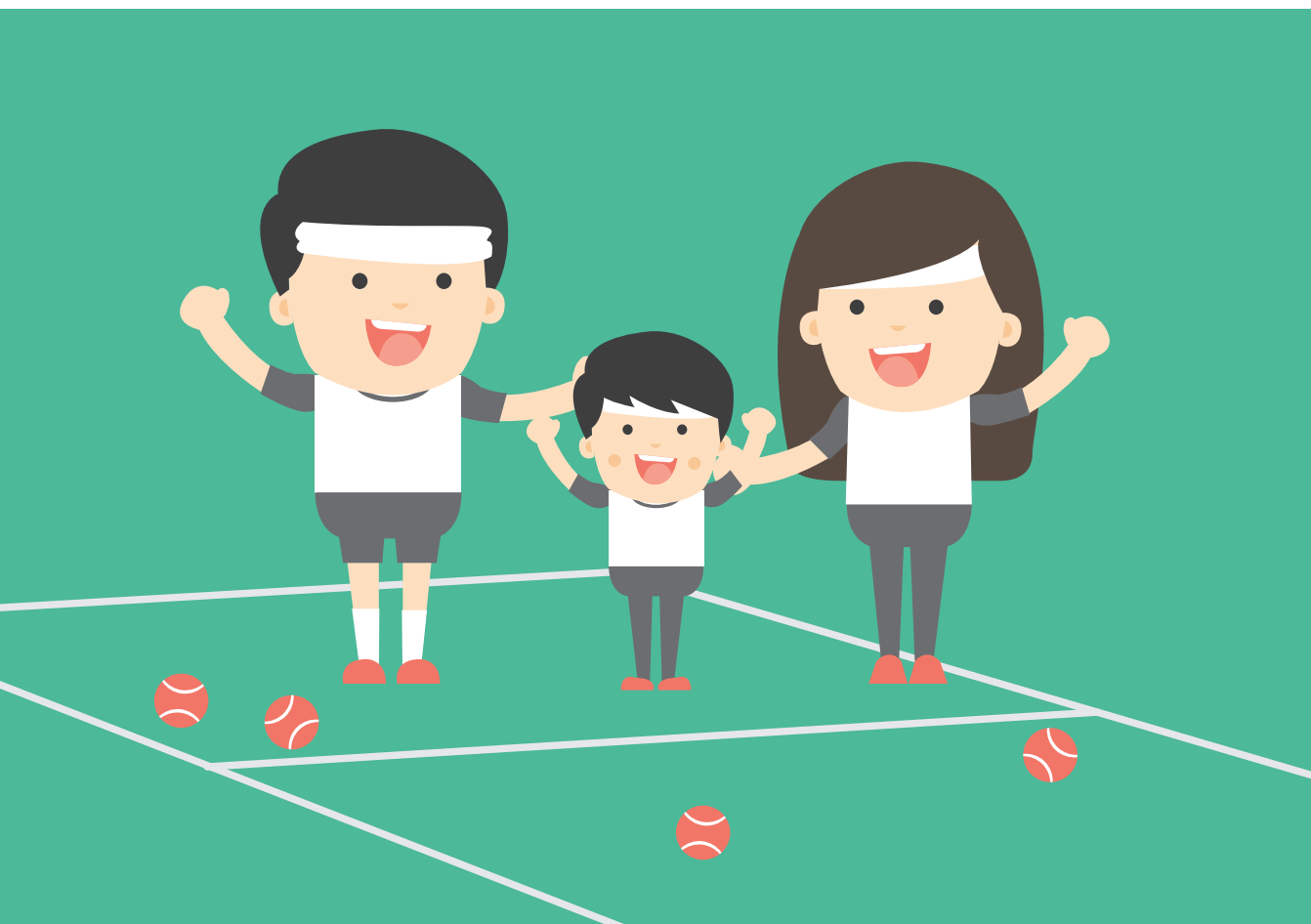
ดูแลช่วยเหลือและฟื้นฟู

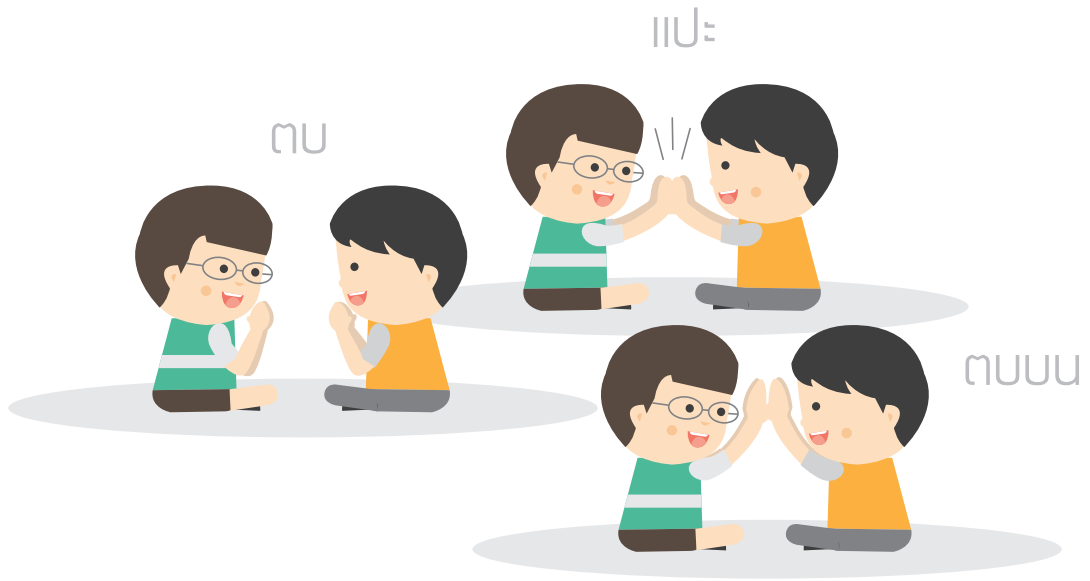
แนวทางการดูแลคุณภาพชีวิตและการเสริมสร้างจิตพิสัยสร้างสรรค์ โดยครอบครัวและชุมชน
สำหรับเด็กแรกเกิด - 6 ปี กลุ่มบทพร้อมทางการเรียนรู้

กล้ามเนื้อ

เด็กที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้ส่วนใหญ่จะมีการเจริญเติบโตทางด้านร่างกาย เป็นไปเช่นเดียวกับเด็กปกติในวัยเดียวกัน แต่อาจมีเด็กบางคนที่มีกล้ามเนื้อ ไม่แข็งแรง เช่น วิ่งไม่คล่องแคล่ว หยิบจับสิ่งของแล้วตกลงบ่อยๆ กล้ามเนื้อมือไม่ดี จับดินสอขีดเขียนหรือระบายสีไม่ได้หรือไม่ดีเท่าที่ควร เป็นต้น ดังนั้นพ่อแม่ ผู้ปกครอง จะต้องให้การช่วยเหลือเด็ก เนื่องจากกล้ามเนื้อมีส่วนสัมพันธ์กับการเรียนรู้ วิธีต่อไปนี้เป็นวิธีการฝึกกล้ามเนื้อให้แข็งแรง

การเล่นตบแปะ

- **ประโยชน์ของการเล่น** ฝึกกล้ามเนื้อมือและการเคลื่อนไหว ฝึกการทำงานประสานระหว่างมือกับสายตา ฝึกประสาทสัมผัสทางการฟัง ฝึกสมาธิ
- **วัสดุ อุปกรณ์** ไม่มี
- **วิธีการเล่น** ปฏิบัติตามบทร้อง เช่น ตบแปะ (เมื่อร้องคำว่า “ตบ” ให้ผู้เล่นตบมือของตนเอง และเมื่อร้องคำว่า “แปะ” ให้แบมือออกไปประกบกับมือของผู้เล่นที่นั่งตรงกันข้าม) ส่วนคำว่า “ตบบน” ให้ผู้เล่นยกมือของตนเองขึ้นข้างบนบริเวณศีรษะ แล้วตบมือ “ตบล่าง” ให้ผู้เล่นยกมือของตนเองตบบริเวณท้อง
- **เพลงประกอบการเล่น** “ตบแปะ ตบแปะ ตบแปะ ตบข้างบน ตบข้างล่าง ตบแปะ ตบแปะ”

เล่นกระโดดหนังยาง

- **ประโยชน์ของการเล่น** พัฒนาด้านการเคลื่อนไหว การวิ่ง การกระโดด ความคล่องแคล่ว รู้จักอวัยวะต่างๆ ของร่างกาย และการรู้จักกฎกติกาในการเล่น
 - **จำนวนผู้เล่น** 3 คนขึ้นไป
 - **อุปกรณ์การเล่น** หนังยางที่ร้อยเป็นเส้นยาวประมาณ 3 เมตร
 - **วิธีการเล่น**
 1. มีผู้เล่น 2 คนจับที่ปลายหนังยางคนละข้างให้หนังยางตึงพอประมาณ
 2. ผู้เล่นที่เป็นคนกระโดดจะกระโดดข้ามหนังยางโดยเริ่มตั้งแต่ความสูงระดับต่ำสุดโดยวัดจากอวัยวะของร่างกาย ได้แก่
 - ระดับที่ 1 วางหนังยางระดับข้อเท้า
 - ระดับที่ 2 วางหนังยางระดับหัวเข่า
 - ระดับที่ 3 วางหนังยางระดับสะโพก
 - ระดับที่ 4 วางหนังยางระดับเอว
 - ระดับที่ 5 วางหนังยางระดับอก
 - ระดับที่ 6 วางหนังยางระดับหัวไหล่
 - ระดับที่ 7 วางหนังยางระดับหัว
 - ระดับที่ 8 ชูหนังยางขึ้นให้สุดมือ
- หมายเหตุ**
- ระดับที่ 1 – 4 ผู้ที่กระโดดห้ามกระโดดให้ร่างกายถูกหนังยาง
 - ระดับที่ 5 – 6 ผู้ที่กระโดด ก้าวเท้าหนึ่งข้างไปเกี่ยวหนังยางลงมาแล้วให้เท้า

อีกข้างหนึ่งก้าวข้ามหนังยาง โดยไม่ให้หนังยางถูกพื้นเด็ดขาด

- ระดับที่ 7 – 8 ผู้ที่กระโดดใช้มือหนึ่งข้างเกี่ยวหนังยางลงมาแล้วจึงกระโดดข้ามหนังยาง โดยไม่ให้หนังยางถูกพื้นเด็ดขาด

3. ให้ผู้กระโดด กระโดดไปที่ละระดับถ้ากระโดดไม่ผ่านระดับใดให้เปลี่ยนคนที่จับหนังยางอยู่มากระโดดแทน ใครกระโดดถึงระดับ 8 ก่อนคนนั้นเป็นผู้ชนะ

หมายเหตุ ถ้ามีผู้เล่นคนเดียวสามารถผูกหนังยางไว้กับต้นไม้ หรือเสาได้ แล้วกำหนดระดับความสูงตามร่างกายของผู้เล่น

ชี้อ่าก้านกล้วย

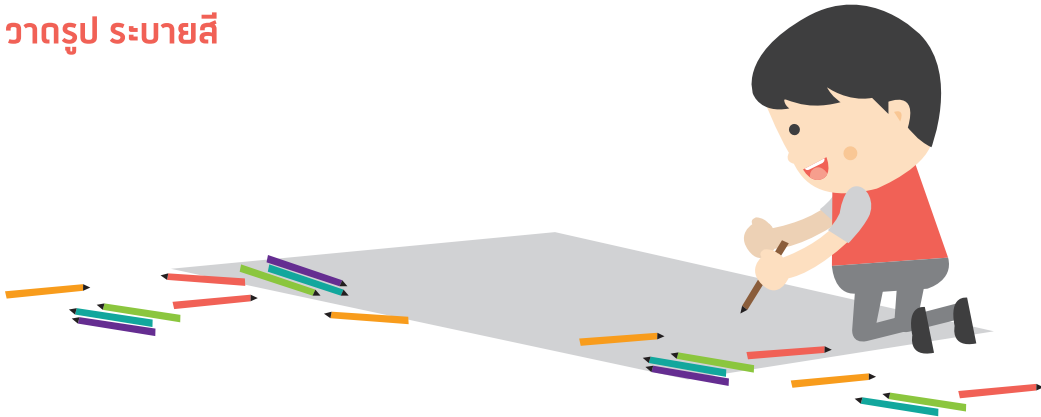
- **ประโยชน์ของการเล่น** พัฒนาด้านการเคลื่อนไหวการเดิน การวิ่ง ประกอบท่าม้าวิ่ง ทักษะทางสังคม การเล่นเป็นกลุ่ม ฝึกจินตนาการ
- **จำนวนผู้เล่น** เล่นคนเดียว หรือเล่นตั้งแต่ 2 คน ขึ้นไป
- **อุปกรณ์** ก้านกล้วย ที่เลาะเอาใบตองออกให้เหลือใบตองที่ปลายเล็กน้อยให้คล้ายกับหางม้า ด้านโคนใบตองทำให้คล้ายหัวม้า
- **วิธีการเล่น**
 1. ผู้เล่นมีม้าก้านกล้วย คนละตัว ใช้ขาต่อมม้าก้านกล้วย มือทั้ง 2 ข้างจับที่คอม้า แล้วทำท่าวิ่งเหมือนควมม้า แล้วร้อง ฮี้ๆๆ
 2. ผู้เล่นอาจสร้างกติกาโดยการเล่นเป็นฝูงม้าวิ่งแข่งขันกันหรือ จัดประลองการควมม้าวิ่งแข่ง แต่มีกติกาว่าต้องร้องเสียงให้เหมือนม้า

เล่นชิงช้า

- ประโยชน์ของการเล่น ฝึกการทรงตัว ฝึกความแข็งแรงของขา
- จำนวนผู้เล่น เล่นคนเดียว หรือเล่นคู่
- อุปกรณ์ ชิงช้า
- วิธีการเล่น ให้ผู้เล่นนั่งบนชิงช้าแล้วใช้มือทั้ง 2 ข้างจับเชือกด้านข้าง ใช้ขาดันพื้นไปข้างหลัง แล้วยกขาให้สูงกว่าพื้น ชิงช้าจะไกวไปมา

วาดรูป ระบายสี

- ประโยชน์ของการเล่น ฝึกสมาธิ ฝึกการทำงานประสานกันระหว่างกล้ามเนื้อและตา ฝึกความคิดสร้างสรรค์ ฝึกการคิดและตัดสินใจ ฝึกความมั่นใจในตนเอง

- จำนวนผู้เล่น คนเดียว หรือเป็นกลุ่มกับเพื่อนหรือคนในครอบครัว
- อุปกรณ์ กระดาษ สี (สีไม้ สีเทียน สีน้ำ ฯลฯ)
- วิธีการเล่น ส่งกระดาษเปล่าให้เด็กแล้วบอกให้เด็กวาดรูปตามความต้องการของเด็ก หรือมีรูปภาพแล้วให้เด็กระบายสี หรือมีรูปแล้วให้เด็กวาดภาพต่อเติมแล้วให้ระบายสี

ร้อยลูกปัด

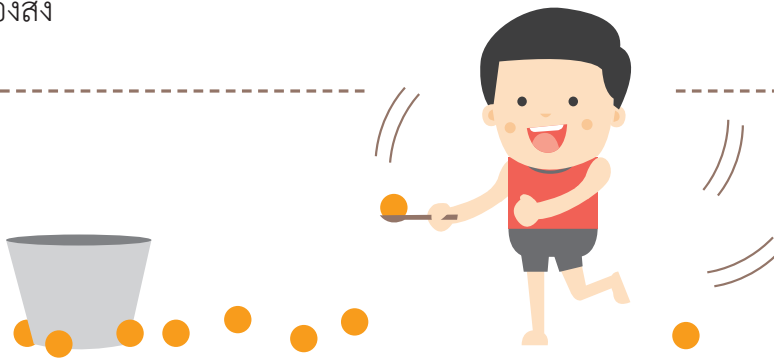
- ประโยชน์ของการเล่น ฝึกสมาธิ ฝึกการทำงานประสานกันระหว่างกล้ามเนื้อและตา
- จำนวนผู้เล่น คนเดียว
- อุปกรณ์ เชือกที่ปลายพันด้วยสก็อตเทปใสยาวประมาณ 1 นิ้ว ลูกปัดขนาดและสีต่างๆ
- วิธีการเล่น
 1. ให้ผู้เล่นใช้นิ้วชี้และนิ้วโป้ง (นิ้วหัวแม่มือ) จับที่ปลายเชือกในลักษณะจับนิ้วอีกมือหนึ่งหยิบลูกปัดมาร้อยที่ปลายเชือก
 2. ผู้ปกครองอาจเป็นผู้กำหนดสี หรือรูปทรงของลูกปัดให้เด็กหยิบ เช่น ร้อยลูกปัดสีแดง 10 ลูกหรือร้อยลูกปัดสีเขียว 5 ลูก สีแดง 3 ลูก สีเหลือง 3 ลูก

นับเหรียญ

- **ประโยชน์ของการเล่น** ฝึกสมาธิ ฝึกการสังเกต
- **จำนวนผู้เล่น** ไม่จำกัดจำนวน อาจเป็นสมาชิกในบ้านทั้งหมด
- **อุปกรณ์** เหรียญจริง ขนาด 1 บาท 2 บาท 5 บาท 10 บาท
- **วิธีการเล่น**
 1. ผู้ปกครองนำเหรียญแต่ละประเภทมาวางรวมกัน แล้วนำถ้วยขนาดเล็กวางข้างหน้า 4 ใบ ให้เด็กแยกเหรียญแต่ละประเภทใส่ในแต่ละถ้วย แล้วนับว่ามีจำนวนกี่เหรียญ
 2. นำเหรียญมาวางตรงหน้า ให้เด็กแยกเหรียญโดยวางเหรียญซ้อนกันเป็นแท่งสูงขึ้นไปโดยห้ามล้ม
 3. นำเหรียญมาวางรวมกันผู้ปกครองกำหนดให้เด็กเลือกหยิบเหรียญตามที่ผู้ปกครองสั่ง

ตักปิงปอง

- **ประโยชน์ของการเล่น** ฝึกสมาธิ ฝึกการเคลื่อนไหว ฝึกการทำงานประสานระหว่างมือและตา
- **จำนวนผู้เล่น** ไม่จำกัดจำนวน อาจเป็นสมาชิกในบ้านทั้งหมด
- **อุปกรณ์** ลูกปิงปอง ทัพพีหรือช้อน กล่องใส่ลูกปิงปอง 2 ใบ
- **วิธีการเล่น**
 1. ผู้ปกครองวางกล่องใส่ลูกปิงปองไว้ข้างหน้าเด็กให้เด็กใช้ทัพพีหรือช้อนตักลูกปิงปองแล้วนำไปใส่ในกล่องอีกกล่องข้างๆ

2. ผู้ปกครองวางกล่องห่างกันประมาณ 2 ช่วงแขน ให้เด็กยืนอยู่ข้างกล่องที่ใส่ลูกปิงปองไว้ ผู้ปกครองให้สัญญาณเด็กใช้ทัพพีตักลูกปิงปองแล้วเดินมาใส่ลูกปิงปองในกล่องอีกด้านหนึ่ง

3. ผู้ปกครองนำสิ่งของ เช่น ผ้าเช็ดตัว ตุ๊กตา มาวางระหว่างทาง แล้วให้เด็กเดินข้าม นำลูกปิงปองมาใส่ในกล่องอีกด้าน

หยิบเม็ดแก้วใสขวด

- ประโยชน์ของการเล่น ฝึกสมาธิ ฝึกการทำงานประสานระหว่างมือและตา
- จำนวนผู้เล่น ไม่จำกัดจำนวน อาจเป็นสมาชิกในบ้านทั้งหมด
- อุปกรณ์ เมล็ดแก้วประเภทต่างๆ เช่น ถั่วเขียว ถั่วแดง ถั่วดำ ขวดน้ำพลาสติก
- วิธีการเล่น

1. ผู้ปกครองนำเมล็ดแก้วใสจาน แล้วนำขวดน้ำพลาสติกมาวางตรงหน้าเด็ก ให้เด็กใช้มือข้างหนึ่งจับขวดไว้แล้วมืออีกข้างหนึ่งหยิบเมล็ดแก้วมาใส่ในขวด อาจให้เด็กหยิบทีละเมล็ดหรือกำแล้วใส่ในขวดโดยไม่ให้เมล็ดแก้วตกลงมานอกขวด ผู้ปกครองอาจใช้จานรองขวดไว้เพื่อไม่ให้เมล็ดแก้วกระจายตามพื้น

2. ผู้ปกครองนำถั่ว 2 ชนิดมารวมกันในจาน เช่น ถั่วแดงกับถั่วเขียว แล้วให้เด็กใช้นิ้วชี้และนิ้วโป้ง (นิ้วหัวแม่มือ) หยิบเมล็ดถั่วแดงทีละเมล็ดมาใส่ในขวด แล้วผู้ปกครองจับเวลาว่าภายในระยะเวลาที่กำหนดเด็กจะหยิบถั่วได้มากเท่าใด

โยนลูกบอลใส่ตะกร้า

- **ประโยชน์ของการเล่น** ฝึกสมาธิ ฝึกการทำงานประสานระหว่างมือและตา ฝึกการเคลื่อนไหว
- **จำนวนผู้เล่น** ไม่จำกัดจำนวน อาจเป็นสมาชิกในบ้านทั้งหมด
- **อุปกรณ์** ลูกบอล ตะกร้าผ้า
- **วิธีการเล่น**
 1. ผู้ปกครองนำตะกร้าผ้าไปวางไว้ห่างจากจุดที่เด็กยืนประมาณ 3 ช่วงแขน กำหนดจุดให้เด็กยืนส่งบอลให้เด็ก แล้วบอกเด็กให้โยนลูกบอลให้ลงตะกร้า
 2. ผู้ปกครองให้เด็กถอยห่างจากจุดเดิม 1 ก้าว แล้วให้เด็กโยนลูกบอลให้ลงตะกร้า
 3. ผู้ปกครองและเด็กอาจเปลี่ยนกันโยนลูกบอลลงในตะกร้า

เล่นป็นก้านกล้วย

- **ประโยชน์ของการเล่น** ฝึกสมาธิ ฝึกการทำงานประสานระหว่างมือและตา ฝึกการเคลื่อนไหว
- **จำนวนผู้เล่น** ไม่จำกัดจำนวน อาจเป็นสมาชิกในบ้านทั้งหมด
- **อุปกรณ์** ป็นก้านกล้วย
- **วิธีการเล่น**

การทำป็นก้านกล้วย

1. วิธีทำป็นก้านกล้วย โดยการเอาก้านกล้วยมาแล้วเอาใบตองออกทั้ง 2 ข้าง เหลือเพียงก้านกล้วย วัดความยาวของก้านกล้วยจากโคนยาวประมาณ 1 แขน แล้วตัดปลายออก
2. นำมีดมาปาดลงบนหลังก้านกล้วยลึกประมาณ ครึ่งเซ็นติเมตร กดปลายมีดให้เป็นทางยาวห้ามขาดประมาณ 1 คืบ แล้วใช้มือดึงส่วนที่ปาดให้ตั้งฉากกับก้านกล้วย
3. เว้นระยะห่างความยาวประมาณ 1 นิ้วซี้ ทำเหมือน ข้อ 2 จนหมดระยะความยาวของก้านกล้วย

การเล่นป็นก้านกล้วย

1. ให้เด็กใช้มือถือป็นก้านกล้วยไว้ สายตาเล็งไปที่ก้านกล้วยที่ตั้งฉากกับก้านกล้วย แล้วใช้มืออีกข้างปัดก้านกล้วยที่ตั้งฉากให้ล้มลงทุกอัน และจะมีเสียงดังคล้ายป็นผู้ชนะ หรือป็นใครมีเสียงดังที่สุดคนนั้นชนะ
2. ผู้ปกครองให้เด็กแข่งขันกันโดยมีกติกาว่า คนที่ทำก้านกล้วยล้มทุกอันจะเป็นผู้ชนะ หรือป็นใครมีเสียงดังที่สุดคนนั้นชนะ

เล่นอ้อปิ๊ะหรือบั้งโผะ

- ประโยชน์ของการเล่น ฝึกสมาธิ ฝึกการทำงานประสานระหว่างมือและตา ฝึกกล้ามเนื้อมือ
- จำนวนผู้เล่น ไม่จำกัดจำนวน อาจเป็นสมาชิกในบ้านทั้งหมด
- อุปกรณ์ อ้อปิ๊ะหรือบั้งโผะ
- วิธีการเล่น

การทำอ้อปิ๊ะหรือบั้งโผะ

1. นำไม้ไผ่ปล้องยาวประมาณ 1 ศอก ครอบอกไม้ไผ่มีรูกว้างประมาณ 1 เซนติเมตร
2. นำไม้ไผ่อีก 1 อัน ที่มีความยาวเท่ากับข้อที่ 1 มาเหลา เป็นไม้ยาวๆ ทรงกลม มีขนาดให้ใส่ไปในรูไม้ไผ่ข้อที่ 1 พอดี

3. นำกระดาษจุ่มน้ำให้ชุ่ม แล้วปั้นเป็นก้อนกลมๆ ให้พอดีกับรูไม้ไผ่

วิธีการเล่นอ้อปิ๊ะหรือบั้งโผะ

1. ให้เด็กใช้มือถือไม้ไผ่ แล้วนำกระดาษที่ปั้นเป็นก้อนกลมๆ ใส่ในรูไม้ไผ่
2. นำไม้ไผ่ในข้อที่ 2 มาจ่อให้ใกล้กระดาษที่ปั้นกลมๆ แล้วดันไม้ไผ่แรงๆ ให้กระดาษกระเด็นออกจะเกิดเสียงดังปิ๊ะ แล้วกระดาษจะกระเด็นออกไป
3. ระวังอย่าให้กระดาษโดนตาคนรอบข้าง

เล่นฝาเบียร์ หรือฝาน้ำอัดลม

- ประโยชน์ของการเล่น ฝึกสมาธิ ฝึกการทำงานประสานระหว่างมือและตา ฝึกกล้ามเนื้อมือ
- จำนวนผู้เล่น ไม่จำกัดจำนวน อาจเป็นสมาชิกในบ้านทั้งหมด
- อุปกรณ์ ฝาเบียร์ หรือฝาน้ำอัดลม
- วิธีการเล่น

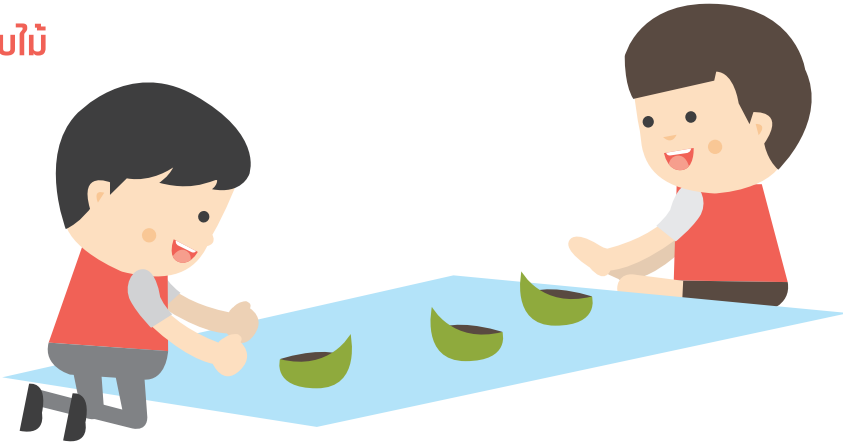
การทำฝาเบียร์หรือฝาน้ำอัดลม

1. นำฝาเบียร์หรือฝาน้ำอัดลม มาทาบให้แบน แล้วใช้ตะปูเจาะรูตรงกลาง 2 รู
2. นำเชือกยาวประมาณ 4 คืบ ร้อยเข้าไปในรูที่เจาะฝาเบียร์ ทั้ง 2 รู แล้วผูกปลายเชือกทั้ง 2 ไว้

วิธีการเล่น

1. ให้เด็กจับที่ปลายเชือกทั้ง 2 ข้าง ฝาเบียร์จะอยู่ตรงกลางของเชือก ทำเชือกให้หย่อนๆ แล้วหมุนแขนทั้ง 2 ข้างพร้อมกันอย่างรวดเร็วประมาณ 10 รอบ แล้วแยกแขนทั้งสองข้างดึงเชือกให้ตึง ฝาเบียร์จะหมุน
2. ฝาเบียร์จะหมุนอยู่ตลอดเวลาถ้าเด็กที่เล่นขยับแขนเข้าและขยับแขนออกดึงเชือกไว้
3. เด็กๆ อาจแข่งขันกันใครสามารถทำให้ฝาเบียร์หมุนได้นานที่สุดคนนั้นชนะ

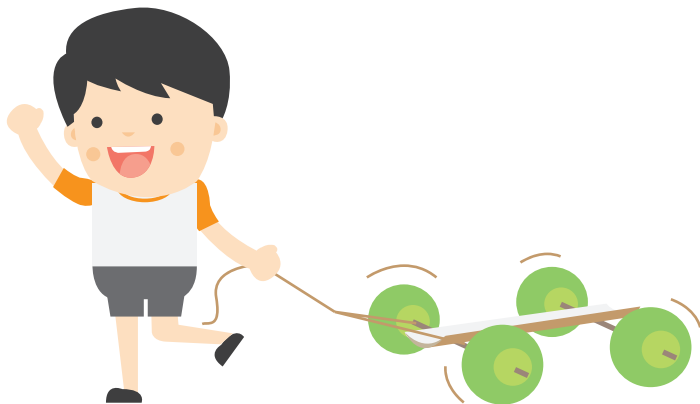
เล่นเรือใบไม้

- ประโยชน์ของการเล่น ฝึกสมาธิ ฝึกการทำงานประสานระหว่างมือและตา
- อุปกรณ์ ใบไม้ กาบกล้วย ปลีกกล้วย ที่ลอยน้ำได้
- จำนวนผู้เล่น ไม่จำกัดจำนวน อาจเป็นสมาชิกในบ้านทั้งหมด
- วิธีการเล่น

1. เด็กไปหาใบไม้ที่ลอยน้ำได้นำมาลอยในอ่างน้ำหรือร่องน้ำในสวน แล้วเด็กใช้มือวักน้ำให้น้ำกระเพื่อมปล่อยให้เรือลอยไปตามแรงกระเพื่อมของน้ำ โดยห้ามให้เรือจม
2. เด็กๆ อาจแข่งขันกันว่าเรือใครที่ไม่จมแล้วไปถึงเส้นชัยก่อน

รถจากเปลือกส้มโอ

- ประโยชน์ของการเล่น ฝึกด้านการเคลื่อนไหว การจินตนาการ
- จำนวนผู้เล่น ไม่จำกัดจำนวน
- อุปกรณ์ ส้มโอ กาบกล้วย

- **วิธีการทำ**

1. นำผลส้มโอลูกเล็กๆ ที่หั่นจากต้น 4 ลูก ขนาดเท่าๆ กัน ตัดด้านหัวและด้านท้าย ให้เหลือส่วนกลางที่สามารถกลิ้งได้ ใช้ไม้เสียบตรงกลางลูกส้มโอข้างละ 1 ลูก ให้ได้ล้อรถ
2. นำกากกล้วยมาต่อให้เป็นกระบะรถ แล้วผูกเชือกให้เด็กกลากเล่น

- **วิธีการเล่น**

ให้เด็กจับเชือกแล้วลากรถส้มโอไป โดยฝึกจินตนาการให้เด็กลากรถไปบรรทุกสินค้ามาขาย

ด้านอารมณ์ และสังคม

เด็กที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้บางคนจะมีปัญหาด้านอารมณ์ จิตใจ เช่น หงุดหงิด โมโหง่าย ทำร้ายตนเอง เก็บตัว ไม่ปฏิสัมพันธ์กับบุคคลอื่น อยู่ไม่นิ่ง เสียสมาธิง่าย เป็นต้น ทั้งนี้เนื่องจากปัญหาการเรียนรู้ เด็กไม่สามารถอ่านออก เขียนได้ หรือคิดคำนวณได้เช่นเดียวกับเพื่อนๆ ในวัยเดียวกัน จึงส่งผลกระทบต่อเด็กมีปัญหาด้านอารมณ์และสังคม

1. พาเด็กออกไปข้างนอก

โดยผู้ปกครองหาสถานที่ที่มีเด็กในวัยใกล้เคียงกันไปเล่นหรือทำกิจกรรมแล้วพาเด็กออกไปเล่น หรือทำกิจกรรมร่วมกับเด็กอื่นๆ แต่ไม่ควรปล่อยให้เด็กๆ เล่นกันตามลำพัง พ่อแม่หรือผู้ปกครองจะต้องคอยดูแลอย่างใกล้ชิดตลอดเวลา ให้คำแนะนำในการเล่น หรือทำกิจกรรมกับเพื่อนๆ เช่น พาไปเล่นที่สนามเด็กเล่น เป็นต้น

2. ให้คำแนะนำแนวทางหรือวิธีการแก้ปัญหา

โดยผู้ปกครอง สร้างสถานการณ์แล้วให้เด็กได้ฝึกทักษะการแก้ปัญหา เช่น ถ้าแม่ไปรับลูกไม่ทันลูกจะไปอยู่ที่ไหน วันนี้เฟ้ดบเราจะทำอย่างไรดี เป็นต้น

3. สร้างความภาคภูมิใจ

ผู้ปกครองมีส่วนสำคัญในการสร้างความภาคภูมิใจในตนเองให้กับเด็ก ซึ่งจะส่งผลต่อด้านอารมณ์ของเด็ก โดยการมอบหมายหน้าที่บางอย่างให้เด็กทำ เช่น รดน้ำต้นไม้ โดยหาภาชนะที่เหมาะสมกับวัยของเด็ก แล้วให้เด็กรับผิดชอบรดน้ำต้นไม้บางต้นหรือ

บางส่วนที่เด็กสามารถทำได้ เป็นต้น การที่เด็กได้รับผิดชอบงานบางอย่าง จะทำให้เด็ก รู้สึกว่าตนเองสำคัญ เด็กจะกระตือรือร้น และเด็กเกิดความภาคภูมิใจในตนเอง

4. การฝึกควบคุมอารมณ์

การฝึกควบคุมอารมณ์ของตนเอง เป็นเรื่องที่มีความสำคัญเรื่องหนึ่งที่พ่อแม่หรือ ผู้ปกครอง จะต้องฝึกให้เด็กรู้จักควบคุมอารมณ์ของตนเอง มีวิธีการฝึกดังนี้

- ฟังดนตรี
- ออกกำลังกาย
- ศิลปะ

5. การฝึกให้เด็กรู้จักเป้าหมาย

นอกจากนี้ผู้ปกครองควรฝึกให้เด็กตั้งเป้าหมาย วางแผน และดำเนินการตาม แผนที่วางไว้ เช่น พ่อแม่หรือผู้ปกครอง ถามเด็กว่า “วันนี้จะต้องทำอะไรบ้าง แล้วจะ ทำอย่างไร” เพื่อเตรียมตัวในวันข้างหน้า ให้เด็กรู้จักวางแผน

6. การฝึกให้รู้จักขอความช่วยเหลือ

6.1 สอนให้เด็กรู้จักใช้โทรศัพท์ติดต่อ โดยการสอนให้จำเบอร์โทรศัพท์ของ คนที่เกี่ยวข้อง เพื่อขอความช่วยเหลือ

6.2 เขียนเบอร์โทรศัพท์ใส่กระดาษใส่กระเป๋าเสื้อหรือกระเป๋ากระโปรง/กางเกง ของเด็ก และฝึกให้เด็กหยิบออกมาให้ เพื่อขอความช่วยเหลือจากบุคคลอื่น

7. การช่วยเหลือผู้อื่น/ความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่

ให้เพื่อนยืมของใช้ เช่น ดินสอ ยางลบ ดินสอสี ของเล่น หรือสอนให้เด็กรู้จัก แบ่งปันขนมให้กับเพื่อนๆ โดยพ่อแม่ ผู้ปกครอง เตรียมขนมหลายๆ ชิ้น แล้วให้เด็กนำไป แบ่งปันให้กับเพื่อนๆ ที่สนิท หรือเพื่อนๆ ในห้องเรียนในโอกาสต่างๆ จะเป็นช่องทางที่ดี สำหรับการสอนเด็กในเรื่องของการมีน้ำใจ เอื้อเฟื้อ เผื่อแผ่ เช่น วันเกิดของตนเอง พ่อแม่/ผู้ปกครอง อาจเตรียมขนม ของเล่น หรือเครื่องเขียน เพื่อให้เด็กนำไปให้เพื่อนๆ ก็จะเป็นการสอนให้เด็กรู้จักการให้ ซึ่งจะเป็นการแสดงคามมีน้ำใจและเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่

8. ป้องกัน

ป้องกันก่อนที่ลูกจะอารมณ์ไม่ดีจนควบคุมไม่ได้ เช่น สิ่งยั่วยุให้เกิดอาการ โมโห การแหย่ให้เด็กโกรธของคนในครอบครัว ต้องบอกว่าถ้ารู้ว่าทำแบบนี้แล้วเด็กโมโห

จนถึงขั้นทำร้ายตนเอง เช่น เด็กใช้หัวโขกกับพื้น ให้คนในบ้านหลีกเลี่ยง อย่าทำ ให้พาเด็กทำกิจกรรมอย่างอื่น

9. ทาไวหุไว

ผู้ปกครองต้องตาไว หุไว ถ้าเห็นว่าเด็กมีแนวโน้มที่จะโขกหัวตัวเองกับพื้น ให้ป้องกันไว้ก่อน พยายามอย่าให้เด็กโขกหัวตัวเองได้สำเร็จ หรือพาไปทำกิจกรรมอย่างอื่นแทน

ด้านสติปัญญา

การเตรียมความพร้อมในการเรียนรู้เป็นเรื่องที่มีความสำคัญสำหรับเด็กทุกคน รวมทั้งเด็กที่มีความต้องการพิเศษ เพราะเด็กที่มีความพร้อมทางการเรียนรู้จะสามารถเรียนรู้ทักษะวิชาการต่างๆ ได้ วิธีการต่อไปนี้เป็นวิธีการหนึ่งที่พ่อแม่ ผู้ปกครองสามารถนำไปปรับใช้เพื่อการพัฒนาเด็ก

1. กิจกรรมจับคู่สี

- 1.1 โดยใช้ปฏิทินที่มีสีต่างๆ ตามวัน แล้วให้เด็กเลือกเสื้อผ้าใส่ให้ตรงกับสี เช่น วันจันทร์วันจันทร์ในปฏิทินเป็นสีเหลือง ให้เด็กเลือกเสื้อผ้าสีเหลืองมาใส่ เป็นต้น
- 1.2 ตัดกระดาษที่มีสีต่างๆ แล้วให้เด็กจับคู่กระดาษที่มีสีเดียวกัน เช่น สีแดงกับสีแดง สีเขียวกับสีเขียว
- 1.3 ใช้ไม้หนีบผ้าที่มีสีต่างๆ ให้เด็กเลือกจับคู่ไม้หนีบผ้าที่มีสีเดียวกัน การสอนจับคู่สีอาจใช้วัสดุอุปกรณ์อื่นๆ ที่มีสีต่างๆ มาใช้ในการฝึกเด็ก การสอนควรสอนครั้งละ 2 – 3 สี เมื่อเด็กทำได้ดีแล้วจึงเพิ่มจำนวนสีมากขึ้น

2. กิจกรรมเล็กหรือใหญ่

ผู้ปกครองนำตะกร้าใบใหญ่และใบเล็กที่มีขนาดแตกต่างกันมากๆ มาให้เด็กดู แล้วบอกเด็กว่า “ตะกร้าใบนี้ใหญ่” แล้วให้เด็กใช้มือทั้งสองข้างจับด้านข้างของตะกร้า แล้วพูดว่า “ตะกร้าใบใหญ่” จากนั้นเอาตะกร้าใบเล็กมาให้เด็กดู แล้วบอกเด็กว่า “ตะกร้าใบนี้เล็ก” แล้วให้เด็กใช้มือทั้งสองข้างจับด้านข้างของตะกร้า แล้วพูดว่า “ตะกร้าใบเล็ก”

3. กิจกรรมรูปอะไรเอ๋ย

ผู้ปกครองนำรูปภาพสัตว์ ผัก ผลไม้ มาทาบ โดยเปิดให้เห็นส่วนประกอบที่ละส่วน

4. กิจกรรมคนเก่งนับเลข

- 4.1 โดยสอนนับลูกกระนาค เช่น ชี้อวัยวะบนเมื่อรถจักรยานข้ามลูกกระนาคลูกที่ 1 ก็ให้เด็กนับ 1 ชี้อวัยวะที่สอง ก็นับต่อเป็น 2 ไปเรื่อยๆ ซึ่งตามหมู่บ้านจะมีลูกกระนาค พ่อแม่หรือผู้ปกครองก็สามารถพาเด็กไปเล่นพร้อมกับสอนนับเลขไปพร้อมๆ กัน
- 4.2 โดยสอนนับขั้นบันได พ่อแม่หรือผู้ปกครองพาเด็กขึ้นบันไดทีละขั้น พร้อมกับนับ 1 2 3...อาจพูดนำ แล้วให้เด็กพูดตาม

ด้านการพูด

ช่วงที่เด็กเริ่มพูด เด็กที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้บางคนอาจออกเสียงพูดไม่ชัดเจน อาทิ พูดคำที่มีเสียง พ พาน ไม่ชัด เช่น “พ่อ” ออกเสียงเป็น “ป้อ” วิธีการต่อไปนี้ที่พ่อแม่ ผู้ปกครองสามารถนำมาใช้ในการฝึกได้

1. การเป่าวัตถุที่มีน้ำหนักเบา เช่น เป่าขนไก่ เป่ากบ เป่าหนังยาง เป่าสำลี เป็นต้น

2. การพูดนำแล้วให้เด็กพูดตาม เช่น ยื่นของที่เด็กชอบให้ และให้เด็กพูดก่อน ถ้าเด็กพูด จึงจะยื่นสิ่งของให้ แต่ถ้าเด็กไม่พูด พ่อแม่หรือผู้ปกครองจะต้องพูดนำก่อน แล้วให้เด็กพูดตาม เช่น คำว่า “นม” พ่อแม่หรือผู้ปกครองยื่นนมให้เด็ก แล้วให้เด็กพูด คำว่า “นม” หรือจะถามเด็กว่า “นี่คืออะไร” ถ้าเด็กไม่พูด พ่อแม่หรือผู้ปกครองพูดนำ โดยชี้และพูดว่า “นม” แล้วให้เด็กพูดตาม “หนูพูดคำว่า นม ชิลูก”

3. การเพิ่มคำศัพท์ในเรื่องที่พูด ถ้าเด็กยังมีคำศัพท์ที่พูดออกมาน้อย ทั้งที่สามารถพูดได้แล้ว พ่อแม่ควรพูดคำศัพท์ใหม่เพิ่มในประโยคที่ลูกพูดออกไป เช่น ลูกอยากกินน้ำ ลูกพูดว่า “น้ำ” พ่อแม่ต้องพูดให้ลูกฟังใหม่โดยเพิ่มคำศัพท์เข้าไป เช่น “ขอน้ำ” “ขอน้ำ 1 แก้ว” แล้วให้ลูกพูดตาม เพิ่มคำศัพท์ในประโยคไปเรื่อยๆ เด็กจะมีคำศัพท์ที่ใช้ในการพูดมากขึ้น

ด้านการช่วยเหลือตนเอง

การช่วยเหลือตนเองของเด็กในวัยนี้เป็นเรื่องสำคัญ เพราะหากเด็กสามารถช่วยเหลือตนเองในเรื่องง่ายๆ หรือเรื่องที่ต้องทำเป็นกิจวัตรประจำวันได้แล้วนั้น นั่นแสดงถึงความสามารถของเด็กในการเรียนรู้และสามารถปฏิบัติกิจกรรมต่างๆ ได้ด้วยตนเอง เช่น การอาบน้ำ แปรงฟัน กินข้าว การใส่เสื้อผ้า เป็นต้น

การแปรงฟัน

1. **การเลือกแปรงสีฟันและยาสีฟัน** ในเด็กวัยนี้จะมีปัญหาเรื่องการแปรงฟัน เช่น แปรงไม่เป็น หรือแปรงเป็นแต่ไม่ยอมแปรงฟัน บางครั้งการไม่ยอมแปรงฟันของเด็ก อาจจะมาจกสาเหตุของแปรงสีฟันหรือยาสีฟันที่เด็กอาจไม่ชอบ หรือบางครั้งขนแปรง แข็งมากเวลาแปรงจะเจ็บเหงือก บางทีอาจมีเลือดไหลทำให้เด็กกลัวและไม่อยากแปรง ฟัน หรือเป็นเพราะยาสีฟันที่มีรสหรือกลิ่นที่เด็กไม่ชอบ วิธีการแก้ปัญหาพ่อแม่อาจพาลูก ไปเลือกแปรงสีฟันและยาสีฟันด้วยตัวเอง ทั้งนี้รวมทั้งสีของแก้วน้ำที่ใช้บ้วนปากด้วย ล้วนเป็นสิ่งที่กระตุ้นให้เด็กอยากแปรงฟันมากขึ้น

2. **เริ่มต้นการแปรงฟัน** ถ้าเด็กไม่ยอมแปรงฟันด้วยตนเอง ทั้งๆ ที่แปรงได้ ให้ใช้เกมการแข่งขันกับพ่อแม่ เช่น ยืนหน้ากระจกด้วยกันแล้วแปรงฟันพร้อมกัน ใครแปรงเสร็จและสะอาดก่อนจะเป็นผู้ชนะ

3. **ผลัดกันแปรง** เช่น วันนี้แม่จะแปรงฟันให้ลูก พรุ่งนี้ลูกแปรงฟันเอง

4. **ให้เด็กแปรงฟันด้วยตนเองแต่จับเวลาในการแปรงฟัน** และให้นับ 1-5 ก่อน แล้วค่อยบ้วนปาก พ่อแม่นับ 1-5 ซ้ำๆ หรือกำหนดจังหวะการนับที่เหมาะสม ดูว่าลูก แปรงฟันสะอาดดีแล้วก็นับเร็วได้

การแต่งตัว

1. **การอาบน้ำ** เช็ดตัว ทาแป้ง หากเด็กยังอาบน้ำเองไม่สะอาด พ่อแม่ช่วยอาบ ให้ได้ โดยให้เด็กมีส่วนร่วม เช่น ถูสบู่ ล้างสบู่ เช็ดตัวและทาแป้ง โดยพยายามให้เด็กทำ ด้วยตัวเองให้มากที่สุด

2. **ฝึกให้ลูกหยิบเสื้อผ้าหรือเลือกเสื้อผ้าที่จะใส่ด้วยตนเอง** โดยหลังอาบน้ำให้เด็ก ไปเลือกเสื้อผ้าที่ตัวเองจะใส่ แนะนำแต่งตัวด้วยตัวเอง ถ้ายังใส่ด้วยตัวเองไม่ได้ให้พ่อแม่ ช่วยในบางขั้นตอน เช่น บอกด้านหน้าด้านหลัง กลับตะเข็บ เป็นต้น ให้ลูกทำด้วยตนเอง ให้มากที่สุด

อุปกรณ์ไปโรงเรียน

อุปกรณ์ต่างๆ ที่เด็กนำไปโรงเรียน เช่น กระเป๋า กระติกน้ำ ให้ลูกคิดเองให้มากที่สุด เพราะจะเป็นการฝึก การดูแลตัวเอง ดูแลข้าวของ ของตัวเองตั้งแต่เด็กยังเล็กๆ

บทที่ ๕

หน่วยบริการช่วยเหลือ และฟื้นฟู

แนวทางการดูแลภาวะคุณภาพชีวิตและการเสริมสร้างเจตคติเชิงสร้างสรรค์ โดยครอบครัวและชุมชน
สำหรับเด็กแรกเกิด - 6 ปี กลุ่มบทพร้อมทางการเรียนรู้

1. หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

พ่อแม่ ผู้ปกครอง สามารถติดต่อกับหน่วยงานต่างๆ ที่ให้บริการด้านการศึกษาพิเศษเพื่อการพัฒนาเด็ก ซึ่งหน่วยงานที่จัดให้บริการมีทั้งของรัฐและเอกชน ดังนี้

- หน่วยงานของรัฐ เช่น โรงพยาบาลประจำจังหวัด ศูนย์การศึกษาพิเศษ โรงเรียน
- หน่วยงานเอกชน เช่น โรงพยาบาลเอกชน สมาคม ชมรม มูลนิธิต่างๆ เป็นต้น

2. การรับบริการจากหน่วยงานต่างๆ

พ่อแม่ ผู้ปกครองที่มีลูกเป็นเด็กที่มีความต้องการพิเศษสามารถติดต่อหรือประสานงานกับหน่วยงานต่างๆ ทั้งภาครัฐและเอกชนเพื่อร่วมมือกันในการช่วยเหลือเด็ก

1. กรณีที่บ้านอยู่ใกล้ศูนย์การศึกษาพิเศษ จะพาเด็กไปรับบริการที่ศูนย์การศึกษาพิเศษ และ เรียนรู้วิธีการฝึกต่างๆ เพื่อนำกลับมาฝึกต่อที่บ้าน
2. กรณีที่บ้านอยู่ไกลจากศูนย์การศึกษาพิเศษ จะพาเด็กไปเข้าเรียนที่โรงเรียนปกติใกล้บ้าน

เครือข่ายส่งเสริมศักยภาพบุคคล บกพร่องทางการเรียนรู้

ที่	ชื่อหน่วยงาน/ที่อยู่	ติดต่อสอบถามข้อมูล
1	สมาคมส่งเสริมศักยภาพบุคคลบกพร่องทางการเรียนรู้ แห่งประเทศไทย ที่อยู่: 77/184 หมู่ 3 ตำบลเสม็ด อำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี 20000	นายกสมาคม คุณปิยนดา มณีรัตน์ โทรศัพท์ : 085-141-7785 www. :Thaidyslexia.org e-mail. : Thaildoffice@gmail.com
2	ชมรมส่งเสริมศักยภาพบุคคลบกพร่องทางการเรียนรู้ จังหวัดสุพรรณบุรี ที่อยู่ 464 หมู่ 5 ตำบลดอนเจดีย์ อำเภอดอนเจดีย์ จังหวัดสุพรรณบุรี 72170	ประธานชมรม คุณพัฒนชีตา ฐานอักษรพัฒน์ ผู้ประสานงาน คุณพูลศรี กองหอม e-mail : pulstri2552@gmail.com

ที่	ชื่อหน่วยงาน/ที่อยู่	ติดต่อสอบถามข้อมูล
3	ชมรมส่งเสริมศักยภาพบุคคลบกพร่องทางการเรียนรู้ จังหวัดนครปฐม ที่อยู่: 115 หมู่ 4 ตำบลกระทุ่มล้ม อำเภอสามปราน จังหวัดนครปฐม	ประธานชมรม คุณกมลวิษ ฤชามณี ผู้ประสานงาน อ.นรทวรรณ สมทรงแป้น โทรศัพท์ : 081-981 1887 e-mail : nonn.nonn@hotmail.com
4	ชมรมส่งเสริมศักยภาพบุคคลบกพร่องทางการเรียนรู้ จังหวัดปทุมธานี ที่อยู่: โรงเรียนสาธิต ม.รังสิต อำเภอเมือง จังหวัดปทุมธานี	ประธานชมรม อ.เพ็ญพัทธ์ ยอดโสภณ โทรศัพท์ 088-626 9495 e-mail : penpakswu2519@gmail.com
5	ชมรมส่งเสริมศักยภาพบุคคลบกพร่องทางการเรียนรู้ จังหวัดนนทบุรี ที่อยู่: 127/29 หมู่ 2 ตำบลโสนลอย อำเภอบางบัวทอง จังหวัดนนทบุรี	ผู้ประสานงาน คุณ วนิดา รุ่งรังษี โทรศัพท์ : 089-446-9498
6	ชมรมส่งเสริมศักยภาพบุคคลบกพร่องทางการเรียนรู้ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ที่อยู่: เทศบาลตำบลบางไทร ตำบลบางไทร อำเภอบางไทร จังหวัดพระนครศรีอยุธยา	ประธานชมรม นางเยาวมาลย์ สถิตวงศ์
7	ชมรมส่งเสริมศักยภาพบุคคลบกพร่องทางการเรียนรู้ จังหวัดราชบุรี ที่อยู่: 33 หมู่ 2 ตำบลวังโมกข์ อำเภอเมือง จังหวัดราชบุรี	ประธานชมรม นางอุดมลักษณ์ ปราบพาลารอง ประธาน นางรัตนา ดอกพฤษ โทรศัพท์ : 098-784 1673
8	ชมรมส่งเสริมศักยภาพบุคคลบกพร่องทางการเรียนรู้ จังหวัดกรุงเทพฯ ที่อยู่: 155 หมู่ 5 ตำบลบางกรวย อำเภอบางกรวย จังหวัดกรุงเทพมหานคร	ประธานชมรมคุณรัชนีวรรณ สุวรรณโชติ โทรศัพท์ 085-134 3468
9	ชมรมส่งเสริมศักยภาพบุคคลบกพร่องทางการเรียนรู้ จังหวัดสระบุรี ที่อยู่: โรงเรียนบ้านหินซ้อน อำเภอแก่งคอย จังหวัดสระบุรี 18110	ผู้ประสานงาน ครูสุธาลักษณ์ สุวรรณศรี โทรศัพท์ 098-938 9172 อ.นพดล โชติพิพานิชย์ โทรศัพท์ : 089-637 1016 e-mail : sutaruk2010@gmail.com

ที่	ชื่อหน่วยงาน/ที่อยู่	ติดต่อสอบถามข้อมูล
-----	----------------------	--------------------

10	ชมรมส่งเสริมศักยภาพบุคคลบกพร่องทางการเรียนรู้ จังหวัดสมุทรสาคร ที่อยู่: 165 หมู่ 5 ตำบลสวนส้ม อำเภอบ้านแพ้ว จังหวัดสมุทรสาคร	ประธานชมรม คุณจรัสศรี โตสงวน โทรศัพท์ : 088-206 6741 e-mail : jarassee741@gmail.com
----	---	---

11	ชมรมส่งเสริมศักยภาพบุคคลบกพร่องทางการเรียนรู้ จังหวัดฉะเชิงเทรา ที่อยู่:134 โรงเรียนวัดโสธรวราราม ถนนเทพคุณากร อำเภอเมือง จังหวัดฉะเชิงเทรา	ผู้ประสานงาน อ.รุ่งจรรย์ วงศ์เพชรอักษร โทรศัพท์ : 094-621 9452
----	--	---

12	ชมรมส่งเสริมศักยภาพบุคคลบกพร่องทางการเรียนรู้ จังหวัดระยอง ที่อยู่:โรงเรียนบ้านชำซ้อ หมู่ 3 ตำบลชำซ้อ อำเภอเขาชะเมา จังหวัดระยอง	ผู้ประสานงาน คุณวินัย สืบเสนาะ โทรศัพท์ : 080-016 7416
----	---	---

13	ชมรมส่งเสริมศักยภาพบุคคลบกพร่องทางการเรียนรู้ จังหวัดจันทบุรี ที่อยู่:โรงเรียนวัดท่าหัวแหวน(ประจักษ์พงษ์วิทยาคม) อำเภอแหลมสิงห์ จังหวัดจันทบุรี	ผู้ประสานงาน คุณเพ็ญวดี เจริญงาม โทรศัพท์ : 094-695 1698
----	--	---

14	ชมรมส่งเสริมศักยภาพบุคคลบกพร่องทางการเรียนรู้ จังหวัดปราจีนบุรี ที่อยู่: ตั้งอยู่ในโรงเรียนชุมชนบ้านเกาะสมอ (สามัคคีพัฒนา) อำเภอศรีมหาโพธิ์ จังหวัดปราจีนบุรี	ผู้ประสานงาน คุณลัดดาวัลย์ ทักษิษา โทรศัพท์ : 081-252 5046
----	--	---

15	ชมรมส่งเสริมศักยภาพบุคคลบกพร่องทางการเรียนรู้ จังหวัดสระแก้ว ที่อยู่:36 หมู่ 5 ตำบลหนองหัว อำเภอลาดหลุมแก้ว จังหวัดสระแก้ว	ผู้ประสานงาน คุณธนัญญา มานะคิด โทรศัพท์ : 086-1036634
----	---	--

16	ชมรมส่งเสริมศักยภาพบุคคลบกพร่องทางการเรียนรู้ จังหวัดอ่างทอง ที่อยู่:15/2 หมู่ 2 ตำบลคลองนา อำเภอวิเศษไชยชาญ จังหวัดอ่างทอง	ประธานชมรม คุณชุติมา แสงเงิน
----	--	------------------------------

ที่	ชื่อหน่วยงาน/ที่อยู่	ติดต่อสอบถามข้อมูล
17	ชมรมส่งเสริมศักยภาพบุคคลบกพร่องทางการเรียนรู้ จังหวัดเพชรบุรี ที่อยู่: 23/1 หมู่ 1 ตำบลถ้ำรงค์ อำเภอบ้านลาด จังหวัดเพชรบุรี	ประธานชมรม คุณกิตติชัย คงเจริญ โทรศัพท์ : 081-682 8954
18	ชมรมส่งเสริมศักยภาพบุคคลบกพร่องทางการเรียนรู้ จังหวัดสมุทรสงคราม ที่อยู่: 165/3 หมู่ 12 ตำบลบางขันแตก อำเภอเมือง จังหวัดสมุทรสงคราม	ประธาน คุณประภา วิฑิตพันธ์ โทรศัพท์ : 085-774 5770
19	ชมรมส่งเสริมศักยภาพบุคคลบกพร่องทางการเรียนรู้ จังหวัดอุดรธานี ที่อยู่: 66/1 หมู่ 1 ตำบลบ้านจันทน์ อำเภอบ้านดุง จังหวัดอุดรธานี	ประธานชมรม อ.ดวงใจ ฝุ่นแก้ว ผู้ประสานงาน อ.วรรณิ์ จันทร์ดก โทรศัพท์ : 089-944 3053 โทรศัพท์ : 081-050 7209 e-mail : duang500@hotmail.com udomsri.pamam@gmail.com Facebook : wannee chandok
20	ชมรมส่งเสริมศักยภาพบุคคลบกพร่องทางการเรียนรู้ จังหวัดหนองคาย ที่อยู่: โรงเรียนบ้านเหมือดแอ่ หมู่ 6 บ้านโนนเชียงคุณ ตำบลคอกช้าง อำเภอเมือง จังหวัดหนองคาย	ประธานชมรม คุณบุญเจียม ดาวังปา โทรศัพท์ : 090-851 0076 e-mail : vatsanapt@hotmail.com
21	ชมรมส่งเสริมศักยภาพบุคคลบกพร่องทางการเรียนรู้ จังหวัดนครราชสีมา ที่อยู่: 86 หมู่ 8 ตำบลลาดบัวขาว อำเภอสีคิ้ว จังหวัด นครราชสีมา	ประธานชมรม คุณอรัญญา ใจเย็น โทรศัพท์ : 082-157 4861
22	ชมรมส่งเสริมศักยภาพบุคคลบกพร่องทางการเรียนรู้ จังหวัดมุกดาหาร ที่ตั้ง 93 ม.2 ตำบลกกแดง อำเภอนิคมน้ำสร้อย จังหวัดมุกดาหาร	ประธานชมรม คุณสุภาพร อุดคำ โทรศัพท์ : 096-564 1385
23	ชมรมส่งเสริมศักยภาพบุคคลบกพร่องทางการเรียนรู้ จังหวัดขอนแก่น ที่อยู่: 138 หมู่ 22 ตำบลสาวะถี อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น	ประธานชมรม คุณทัศนภรณ์ แสงศรีเรือง

ที่	ชื่อหน่วยงาน/ที่อยู่	ติดต่อสอบถามข้อมูล
24	ชมรมส่งเสริมศักยภาพบุคคลบกพร่องทางการเรียนรู้ จังหวัดเลย ที่อยู่: มุณิธิเมตตาธรรม สาขาเลย ตำบลศรีสงคราม อำเภอสะพุง จังหวัดเลย	ประธานชมรม คุณนันทน์ ชงอาษา โทรศัพท์ : 087-205 1693 e-mail : nantanachtam@gmail.com
25	ชมรมส่งเสริมศักยภาพบุคคลบกพร่องทางการเรียนรู้ จังหวัดสกลนคร ที่อยู่: 315 หมู่ 4 ถนนเลี้ยวเมือง ตำบลดงมะไฟ อำเภอเมือง จังหวัดสกลนคร 47000	ประธานชมรม อ.วงศ์เดือน วันดี โทรศัพท์ : 081-390 0951 e-mail : wongdownw@gmail.com
26	ชมรมส่งเสริมศักยภาพบุคคลบกพร่องทางการเรียนรู้ จังหวัดสุรินทร์ ที่อยู่: 245 หมู่ 10 ตำบลนอกเมือง อำเภอเมือง จังหวัดสุรินทร์	เลขาชมรม คุณประนอม ชีโนวาส คุณกัญญาภัทร พันจิต โทรศัพท์ : 080-379 0995 โทรศัพท์ : 061-502 6410 e-mail : pranom33@gmail.com
27	ชมรมส่งเสริมศักยภาพบุคคลบกพร่องทางการเรียนรู้ อำเภอชัยภูมิ ที่อยู่: 35 โรงเรียนสุนทรวัฒนา ตำบลในเมือง อำเภอเมือง จังหวัดชัยภูมิ	โทรศัพท์ : 061-316 7844
28	ชมรมส่งเสริมศักยภาพบุคคลบกพร่องทางการเรียนรู้ จังหวัดอุบลราชธานี ที่อยู่: 29 หมู่ 3 ตำบลโนนรัง อำเภอเชียงใน จังหวัดอุบลราชธานี	ประธาน คุณเสถียร คำทา โทรศัพท์ : 081-268 4351
29	ชมรมส่งเสริมศักยภาพบุคคลบกพร่องทางการเรียนรู้ จังหวัดนครพนม ที่อยู่: 132 หมู่ 6 ตำบลทองแวง อำเภอบ้านแพง จังหวัดนครพนม	ประธานชมรม คุณวิเชียร ยะจันท โทรศัพท์ : 087-228 3417
30	ชมรมส่งเสริมศักยภาพบุคคลบกพร่องทางการเรียนรู้ จังหวัดชุมพร ที่อยู่: โรงเรียนท่ามะปริง ตำบลวังใหม่ อำเภอเมือง จังหวัดชุมพร	ประธาน อ.พรณี เรณชนะ (ครูโจ) โทรศัพท์ : 095-083 0560 e-mail : tanloykaew2520@gmail.com

ที่	ชื่อหน่วยงาน/ที่อยู่	ติดต่อสอบถามข้อมูล
31	ชมรมส่งเสริมศักยภาพบุคคลบกพร่องทางการเรียนรู้ จังหวัดนครศรีธรรมราช ที่อยู่ 125 หมู่ 1 ตำบลไสหมาก อำเภอเชียรใหญ่ จังหวัดนครศรีธรรมราช 80190	ประธานชมรม คุณประโชติ สุริยผล โทรศัพท์ : 089-534 0213, 085-476 0120 e-mail : suchaya9778@gmail.com ID-line : Miwkkk.
32	ชมรมส่งเสริมศักยภาพบุคคลบกพร่องทางการเรียนรู้ จังหวัดพังงา ที่อยู่:29/6 หมู่ 2 ตำบลตากแดด อำเภอเมือง จังหวัดพังงา	ประธาน คุณสุกัญญา ชันภักดี โทรศัพท์ : 084-309 115 e-mail : kruonuma@gmail.com sukunya_kun2015@hotmail.com
33	ชมรมส่งเสริมศักยภาพบุคคลบกพร่องทางการเรียนรู้ จังหวัดสงขลา ที่อยู่:โรงเรียนวัดเขากลอย หมู่ 8 ตำบลท่าข้าม อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา	ผู้ประสานงาน คุณประสานทอง โทรศัพท์ : 086-957 8275
34	ชมรมส่งเสริมศักยภาพบุคคลบกพร่องทางการเรียนรู้ จังหวัดสตูล ที่อยู่:47 หมู่ 10 ตำบลป่าส้มพัฒนา อำเภอมะนัง จังหวัดสตูล	ประธานชมรม คุณอนุสรณ์ สุเค็น โทรศัพท์ : 062-059 7350
35	ชมรมส่งเสริมศักยภาพบุคคลบกพร่องทางการเรียนรู้ จังหวัดตรัง ที่อยู่:29/1 หมู่ 1 ตำบลโคกล้อ อำเภอเมือง จังหวัดตรัง	ประสานงาน คุณหทัยทิพย์ เพชรฤทธิ์ โทรศัพท์ : 089-198 4399
36	ชมรมส่งเสริมศักยภาพบุคคลบกพร่องทางการเรียนรู้ จังหวัดสุราษฎร์ธานี ที่อยู่: โรงเรียนบ้านหัวหมากล่าง หมู่ 5 ตำบลช้างขวา อำเภอกาญจนดิษฐ์ จังหวัดสุราษฎร์ธานี	ประธานชมรม คุณณภพ กวินสิทธิเดโช โทรศัพท์ : 083-104 3795, 087-620 8454
37	ชมรมส่งเสริมศักยภาพบุคคลบกพร่องทางการเรียนรู้ จังหวัดกระบี่ ที่อยู่:217/140 หมู่ 7 ตำบลอ่าวลึกใต้ อำเภออ่าวลึก จังหวัดกระบี่ 81110	e-mail : ldkrabiteam@gmail.com

ที่	ชื่อหน่วยงาน/ที่อยู่	ติดต่อสอบถามข้อมูล
38	ชมรมส่งเสริมศักยภาพบุคคลบกพร่องทางการเรียนรู้ จังหวัดกำแพงเพชร ที่อยู่: สำนักงานเขตพื้นที่ประถมศึกษาจังหวัด กำแพงเพชร เขต 1 อำเภอเมือง จังหวัดกำแพงเพชร	ประธานชมรม คุณนัยนา นิลคล้าย โทรศัพท์ : 081-281 9157 e-mail : naiyanakp@gmail.com
39	ชมรมส่งเสริมศักยภาพบุคคลที่มีความจำเป็นพิเศษ อำเภอเมือง จังหวัดเชียงราย ที่อยู่: 30 ม.3 ถนนแม่ฟ้าหลวง ตำบลริมกก อำเภอเมือง จังหวัดเชียงราย 57150	ประธานชมรม คุณวิไลลักษณ์ หลักแหลม โทรศัพท์ : 095-447 0165 e-mail : cr.ld.club@gmail.com
40	ชมรมส่งเสริมศักยภาพบุคคลบกพร่องทางการเรียนรู้ อำเภอแม่สอด ที่อยู่: 633/2 ถนนอินทรีศรี ตำบลแม่สอด อำเภอแม่สอด จังหวัดตาก 63110	ประธานชมรม คุณปิ่นณภัทร์ อมรพิระสิทธิ์ โทรศัพท์ : 084-618 7512
41	ชมรมส่งเสริมศักยภาพบุคคลบกพร่องทางการเรียนรู้ จังหวัดพะเยา ที่อยู่: 205 หมู่ 2 ตำบลท่าวังทอง อำเภอเมือง จังหวัดพะเยา	ประธานชมรม คุณดารณี ชัยจรูณ โทรศัพท์ : 094-169 9354 e-mail : j-tan96@hotmail.com
42	ชมรมส่งเสริมศักยภาพบุคคลบกพร่องทางการเรียนรู้ จังหวัดพิษณุโลก ที่อยู่: 459/153 หมู่ 7 ตำบลสมอแข อำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก	ประธานชมรม คุณนীরพรรณ จรัสศรีมณี โทรศัพท์ : 086-205 7602 e-mail : putal2510@gmail.com
43	ชมรมส่งเสริมศักยภาพบุคคลบกพร่องทางการเรียนรู้ จังหวัดแพร่ ที่อยู่: โรงเรียนแม่ยางเปี้ยว(แก้วพิสนท์ประชานุกูล อำเภอร้องกวาง จังหวัดแพร่	ประธานชมรม คุณศิริสทิพย์ ฐิตะภัทรพงศ์ โทรศัพท์ : 084-378 7748 e-mail : taw2518.tata@gmail.com
44	ชมรมส่งเสริมศักยภาพบุคคลบกพร่องทางการเรียนรู้ จังหวัดแม่ฮ่องสอน ที่อยู่: 104 หมู่ 8 ตำบลเวียงเหนือ อำเภอปาย จังหวัดแม่ฮ่องสอน 58130	ผู้ประสานงาน คุณวัฒน์ ตะหนันตา โทรศัพท์ : 081-386 7312

ที่	ชื่อหน่วยงาน/ที่อยู่	ติดต่อสอบถามข้อมูล
45	ชมรมส่งเสริมศักยภาพบุคคลบกพร่องทางการเรียนรู้ จังหวัดเชียงใหม่ ที่อยู่:298/12 หมู่บ้านนครพิงค์ ตำบลหนองจ่อม อำเภอสันทราย จังหวัดเชียงใหม่	ผู้ประสานงาน คุณกันตินันท์ โภคินอริชฐ์ โทรศัพท์ : 091-851 9800
46	ชมรมส่งเสริมศักยภาพบุคคลบกพร่องทางการเรียนรู้ จังหวัดลำปาง ที่อยู่:301/96 หมู่บ้านจิตอารีย์วิว 2 ถ.ลำปาง-งาว อำเภอเมือง จังหวัดลำปาง	ผู้ประสานงาน คุณมยุรี คงแดง โทรศัพท์ : 089-854 9351
47	ชมรมส่งเสริมศักยภาพบุคคลบกพร่องทางการเรียนรู้ จังหวัดลำพูน ที่อยู่:60 หมู่ 5 ตำบลป่าสัก อำเภอเมือง จังหวัดลำพูน	ประธานชมรม คุณหทัยรัตน์ แก้วอายุโทรศัพท์ : 090-101 4893
48	ชมรมส่งเสริมศักยภาพบุคคลบกพร่องทางการเรียนรู้ จังหวัดน่าน ที่อยู่:222 หมู่ 6 ตำบลสันทะ อำเภอนาน้อย จังหวัดน่าน	ประธาน คุณแสงจันทร์ อำนวยผล โทรศัพท์ : 082-895 8597
49	ชมรมส่งเสริมศักยภาพบุคคลบกพร่องทางการเรียนรู้ จังหวัดสุโขทัย ที่อยู่:70 หมู่ 6 ตำบลบ้านน้ำพุ อำเภอคีรีมาศ จังหวัดสุโขทัย	ประธาน ชมรา คุณอรอุมาชาติชำนาญ
50	ชมรมส่งเสริมศักยภาพบุคคลบกพร่องทางการเรียนรู้ จังหวัดเพชรบูรณ์ ที่อยู่:79/111 หมู่ 12 ตำบลนาจิว อำเภอเมือง จังหวัดเพชรบูรณ์	ประธานชมรม คุณละอองทิพย์ สร้อยสาย โทรศัพท์ : 085-733 8227

(ณ วันที่ 21 กันยายน พ.ศ. 2561)

ศูนย์การศึกษาพิเศษ

ชื่อ ศูนย์การศึกษาพิเศษส่วนกลาง กรุงเทพฯ
ที่อยู่ 4645 ถนนดินแดง แขวงดินแดง เขตดินแดง กรุงเทพฯ 10400
website <http://www.spedubkk.com/>
หมายเลขโทรศัพท์ 02-2474685-6
หมายเลขโทรสาร 02- 2474686 กด 6

ชื่อ ศูนย์การศึกษาพิเศษเขตการศึกษา 1 จังหวัดนครปฐม
ที่อยู่ 55/23 หมู่ 2 ซอยไร่ชิง 16 (บ้านไร่-หมอศรี) ต.ไร่ชิง อ.สามพราน จ.นครปฐม 73210
website <http://www.sec01.com/>
หมายเลขโทรศัพท์ 02-4297159-60, 02-4976414, 02-4976411
หมายเลขโทรสาร 02-4297158

ชื่อ ศูนย์การศึกษาพิเศษเขตการศึกษา 2 จังหวัดยะลา
ที่อยู่ หมู่ที่ 7 ต.บุตี อ.เมือง จ.ยะลา 95000
website <http://www.sec01.ac.th>
หมายเลขโทรศัพท์ 073-201049, 073-201052
หมายเลขโทรสาร 073-201052

ชื่อ ศูนย์การศึกษาพิเศษเขตการศึกษา 3 จังหวัดสงขลา
ที่อยู่ 81/2 ถนนสงขลา-นาทวี ต.จะโหนด อ.จะนะ จ.สงขลา 90130
website <http://www.special3.net/>
หมายเลขโทรศัพท์ 074-477453
หมายเลขโทรสาร 074-477260

ชื่อ ศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 4 จังหวัดตรัง
ที่อยู่ 23 หมู่ 4 ต.นาบินหลา อ.เมือง จ.ตรัง 92000
website <http://www.specialcenter4trang.go.th>
หมายเลขโทรศัพท์ 075-501191-2, 081-4640462
หมายเลขโทรสาร 075-501191

ชื่อ ศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 5 จังหวัดสุพรรณบุรี
ที่อยู่ 85 หมู่ 4 บ้านโพธิ์เขียว ต.ทับตีเหล็ก อ.เมืองจ.สุพรรณบุรี 72000
website <http://www.specialcenter5.org/>
หมายเลขโทรศัพท์ 035-454082
หมายเลขโทรสาร 035-454083

ชื่อโรงเรียน ศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 6 จังหวัดลพบุรี
ที่อยู่ 41 หมู่ 7 ต.ป่าตาล อ.เมือง จ.ลพบุรี 15000
website <http://schoolweb.eduzones.com/sped6/>
หมายเลขโทรศัพท์ 036-776259
หมายเลขโทรสาร 036-776260

ชื่อโรงเรียน ศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 7 จังหวัดพิษณุโลก
ที่อยู่ 268 หมู่ 8 ต.ท่าทอง อ.เมือง จ.พิษณุโลก 65000
website <http://www.rsec7.ac.th/>
หมายเลขโทรศัพท์ 055-906074 **หมายเลขโทรสาร** 055-906074

ชื่อ ศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 8 จังหวัดเชียงใหม่
ที่อยู่ 353 หมู่ 8 ตำบลดอนแก้ว อำเภอแมริม จังหวัดเชียงใหม่ 50180
website <http://special08.com>
หมายเลขโทรศัพท์ 053-112235
หมายเลขโทรสาร 053-112234

ชื่อ ศูนย์การศึกษาพิเศษเขตการศึกษา 9 จังหวัดขอนแก่น
ที่อยู่ 761 หมู่ 14 ถนนมิตรภาพ ซอยปัญญา ต.ศิลา อ.เมือง จ.ขอนแก่น 40000
website <http://www.kksped9.com>
หมายเลขโทรศัพท์ 043-239055 **หมายเลขโทรสาร** 043-239073

ชื่อ ศูนย์การศึกษาพิเศษเขตการศึกษา 10 จังหวัดอุบลราชธานี
ที่อยู่ 501 หมู่ที่ 24 ต.ขามใหญ่ อ.เมือง จ.อุบลราชธานี 34000
website <http://www.ubonspecial10.go.th>
หมายเลขโทรศัพท์ 045-281308, 045-210337
หมายเลขโทรสาร 045-281308, 093-524116

ชื่อโรงเรียน ศูนย์การศึกษาพิเศษเขตการศึกษา 11 จังหวัดนครราชสีมา
ที่อยู่ 214 หมู่ 2 ถนนเลี่ยงเมือง ต.จอหอ อ.เมือง จ.นครราชสีมา 30310
website <http://www.koratsped-11.go.th/>
หมายเลขโทรศัพท์ 044-952078 **หมายเลขโทรสาร** 044-952041

ชื่อ ศูนย์การศึกษาพิเศษเขตการศึกษา 12 จังหวัดชลบุรี
ที่อยู่ 701 หมู่ 3 ต.หนองซาก อ.บ้านบึง จ.ชลบุรี 20170
website <http://secchonburi.go.th/>
หมายเลขโทรศัพท์ 038-202000, 081-5890717, 080-6469002
หมายเลขโทรสาร 038-202000 ต่อ 103

תאריך

สรุปเกี่ยวกับเด็กที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้

จากการถอดประสบการณ์ของพ่อแม่ ผู้ปกครองเด็กที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้หรือเด็กแอลดี (LD) ทำให้ได้แง่มุมต่างๆ ของเด็กกลุ่มนี้ และการอบรมเลี้ยงดูซึ่งเด็กที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้แต่ละคนจะมีความแตกต่างกันทั้งจุดเด่นหรือความสามารถ การส่งเสริมความสามารถ จุดด้อยหรือข้อจำกัด และการช่วยเหลือหรือพัฒนา มีรายละเอียดดังนี้

จุดเด่นหรือความสามารถ

เด็กที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้บางคนจะมีความสามารถทางด้านกีฬา ศิลปะ ดนตรี การเกษตร หรือการถ่ายภาพ จะเห็นได้ว่าเด็กกลุ่มนี้จะมีความสามารถในทักษะที่เกี่ยวกับการลงมือทำ

การส่งเสริมความสามารถ

การส่งเสริมความสามารถเป็นหน้าที่ของพ่อแม่ ผู้ปกครอง และคนใกล้ชิด โดยการร่วมมือกับครู และผู้เชี่ยวชาญ เพื่อเรียนรู้วิธีการหรือเทคนิคในการสอนเด็ก ใช้เทคนิคการสอนซ้ำๆ ให้คำแนะนำ รวมทั้งหาอุปกรณ์เพื่อให้เด็กได้ใช้ในการฝึกปฏิบัติ

จุดด้อยหรือข้อจำกัด

เด็กที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้ส่วนใหญ่จะมีปัญหาการอ่านไม่ออก ไม่รู้จักพยัญชนะ สระ วรรณยุกต์ ประสมคำง่ายๆ ไม่ได้ อ่านคำไม่ได้ การเขียนมักจะเขียนผิดพลาด เขียนตัวอักษรกลับด้าน ลายมือไม่สวย ส่วนการคิดคำนวณจะมีปัญหาในการจำตัวเลข ไม่รู้ค่าของจำนวน นับเลขไม่ได้ นอกจากนี้เด็กมักจะลืมสิ่งที่ได้เรียนรู้ไปแล้ว มีปัญหาด้านกล้ามเนื้อและความรับผิดชอบ

การช่วยเหลือหรือพัฒนา

ฝึกให้เด็กจดจำตัวอักษร ให้ช่วยทำงานบ้าน เช่น ซักถุงเท้า รดน้ำต้นไม้ เก็บขยะ เป็นต้น เพื่อฝึกกล้ามเนื้อและความรับผิดชอบ ฝึกระบายสีรูปภาพ คอยกระตุ้นเตือน รวมทั้งหาครูมาสอนพิเศษด้านการอ่าน การเขียน การคิดคำนวณ

พัฒนาการ

เด็กในแต่ละช่วงวัยจะมีพัฒนาการที่แตกต่างกัน พ่อแม่ ผู้ปกครอง พี่เลี้ยง หรือ ผู้ดูแลเด็กจำเป็นต้องรู้พัฒนาการของเด็กแต่ละช่วงวัย เพื่อตรวจสอบหรือติดตามว่าเด็กมีพัฒนาการเป็นไปตามวัยหรือไม่ เพราะเด็กบางคนอาจมีพัฒนาการตามวัยหรือที่เรียกว่า สมวัย นั่นหมายความว่าเด็กสามารถทำสิ่งต่างๆ ได้เช่นเดียวกับเด็กคนอื่นๆ ทั่วไป ในขณะที่เด็กบางคนอาจมีพัฒนาการที่ล่าช้ากว่าเด็กในวัยเดียวกันหรือที่มีอายุเท่ากัน หรือเด็กบางคนอาจมีพัฒนาการที่สูงกว่าวัยหรือมีความสามารถทำได้เกินกว่าอายุนั่นเอง

ตารางพัฒนาการของเด็กแต่ละช่วงวัย ว่าเด็กสามารถทำได้หรือไม่ ซึ่งตารางพัฒนาการของเด็กแรกเกิด ถึง 5 ปี สำหรับผู้ปกครองนี้ กรมสุขภาพจิต กระทรวงสาธารณสุข ได้จัดทำและเผยแพร่ให้ผู้ปกครองสามารถนำไปใช้ได้ (กระทรวงสาธารณสุข. มปป)* ในคู่มือส่งเสริมพัฒนาการเด็กแรกเกิด ถึง 5 ปี สำหรับผู้ปกครอง ของกรมสุขภาพจิต กระทรวงสาธารณสุข จะกำหนดพัฒนาการไว้ 5 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านการเคลื่อนไหว 2) ด้านการใช้กล้ามเนื้อมัดเล็กและสติปัญญา 3) ด้านการเข้าใจภาษา 4) ด้านการใช้ภาษา และ 5) ด้านการช่วยเหลือตัวเองและสังคม

เมื่อพ่อแม่ ผู้ปกครอง พี่เลี้ยง หรือผู้ดูแลเด็ก สังเกตหรือตรวจสอบแล้วพบว่าเด็กมีพัฒนาการล่าช้า ไม่สมวัย หรือมีพัฒนาการด้านใดที่ช้ากว่าเด็กในวัยเดียวกันก็จะต้องหาวิธีช่วยเหลือหรือส่งเสริมพัฒนาการโดยเร็ว เพื่อให้เด็กมีพัฒนาการที่สมวัยหรือมีความสามารถเช่นเดียวกับเด็กในวัยเดียวกัน ซึ่งจะส่งผลให้เด็กเจริญเติบโตขึ้นอย่างมีคุณภาพต่อไป

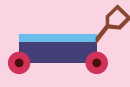

*กระทรวงสาธารณสุข. มปป.

คู่มือส่งเสริมพัฒนาการเด็กแรกเกิด ถึง 5 ปี สำหรับผู้ปกครอง
กรมสุขภาพจิต กระทรวงสาธารณสุข.

ตารางพัฒนาการเด็กแรกเกิด - 5 ปี

ด้าน	อายุ	1 เดือน	2 เดือน	3-4 เดือน	5-6 เดือน
ด้าน	ด้านการเคลื่อนไหว	<p>ท่านอนคว่ำ ยกศีรษะและหันศีรษะไปข้างใดข้างหนึ่งได้</p> <p>☐ ทำได้ ☐ ทำไม่ได้ วันที่.....เดือน.....ปี.....</p>	<p>ท่านอนคว่ำ ยกศีรษะตั้งขึ้นได้ 45 องศา นาน 3 วินาที</p> <p>☐ ทำได้ ☐ ทำไม่ได้ วันที่.....เดือน.....ปี.....</p>	<p>ยกแขนทั้งสองข้างขึ้นมาเล่นโดยเหยียดแขนออกจากลำตัว</p> <p>☐ ทำได้ ☐ ทำไม่ได้ วันที่.....เดือน.....ปี.....</p>	<p>ยันตัวขึ้นจากท่านอนคว่ำโดยเหยียดแขนตรงทั้งสองข้างได้</p> <p>☐ ทำได้ ☐ ทำไม่ได้ วันที่.....เดือน.....ปี.....</p>
	ด้านการใช้กล้ามเนื้อเล็กและสติปัญญา		<p>ตามองตามสิ่งของจากด้านหนึ่งไปอีกด้านหนึ่ง</p> <p>☐ ทำได้ ☐ ทำไม่ได้ วันที่.....เดือน.....ปี.....</p>	<p>มองตามสิ่งของที่เคลื่อนที่ได้ เป็นมุม 180 องศา</p> <p>☐ ทำได้ ☐ ทำไม่ได้ วันที่.....เดือน.....ปี.....</p>	<p>เอื้อมมือหยิบและถือวัตถุไว้ ขณะอยู่ในท่านอนหงาย</p> <p>☐ ทำได้ ☐ ทำไม่ได้ วันที่.....เดือน.....ปี.....</p>
	ด้านการเข้าใจภาษา	<p>มีการสะดุ้งหรือเคลื่อนไหวร่างกายเมื่อได้ยินเสียงพูดระดับปกติ</p> <p>☐ ทำได้ ☐ ทำไม่ได้ วันที่.....เดือน.....ปี.....</p>	<p>มองหน้าผู้พูดคุยนาน 5 วินาที</p> <p>☐ ทำได้ ☐ ทำไม่ได้ วันที่.....เดือน.....ปี.....</p>	<p>หันตามเสียงได้</p> <p>☐ ทำได้ ☐ ทำไม่ได้ วันที่.....เดือน.....ปี.....</p>	<p>สนใจฟังคนพูดและสามารถมองไปที่ของเล่นที่ผู้ปกครองเล่นกับเด็กนาน 1 นาที</p> <p>☐ ทำได้ ☐ ทำไม่ได้ วันที่.....เดือน.....ปี.....</p>
	ด้านการใช้ภาษา		<p>ทำเสียงในลำคอ (เสียง “อู” หรือ “อือ”) อย่างชัดเจน</p> <p>☐ ทำได้ ☐ ทำไม่ได้ วันที่.....เดือน.....ปี.....</p>	<p>เปล่งเสียงเพื่อแสดงความรู้สึก</p> <p>☐ ทำได้ ☐ ทำไม่ได้ วันที่.....เดือน.....ปี.....</p>	<p>เลียนแบบการเล่นทำเสียงได้</p> <p>☐ ทำได้ ☐ ทำไม่ได้ วันที่.....เดือน.....ปี.....</p>
	ด้านการช่วยเหลือตัวเองและสังคม	<p>มองจอหน้าได้นาน 1 - 2 วินาที</p> <p>☐ ทำได้ ☐ ทำไม่ได้ วันที่.....เดือน.....ปี.....</p>	<p>ยิ้มหรือส่งเสียงตอบโต้เมื่อผู้ปกครองแตะต้องตัวและพูดคุยด้วย</p> <p>☐ ทำได้ ☐ ทำไม่ได้ วันที่.....เดือน.....ปี.....</p>	<p>ยิ้มทักคนที่คุ้นเคย</p> <p>☐ ทำได้ ☐ ทำไม่ได้ วันที่.....เดือน.....ปี.....</p>	

ตารางพัฒนาการเด็กแรกเกิด - 5 ปี

อายุ ด้าน	7-9 เดือน	10-12 เดือน	13-18 เดือน	19-24 เดือน	25-30 เดือน
ด้านการเคลื่อนไหว	<p>เอี้ยวตัวใช้มือเล่นได้อย่างอิสระในท่านั่ง</p> <p>☐ ทำได้ ☐ ทำไม่ได้ วันที่.....เดือน.....ปี.....</p>	<p>หย่อนตัวลงนั่งจากท่านอนโดยใช้มือเกาะเครื่องเรือนช่วยพยุง</p> <p>☐ ทำได้ ☐ ทำไม่ได้ วันที่.....เดือน.....ปี.....</p>	<p>เดินลากจูงของเล่นหรือสิ่งของได้</p> <p>☐ ทำได้ ☐ ทำไม่ได้ วันที่.....เดือน.....ปี.....</p>	<p>กระโดดได้โดยช่วยพยุง</p> <p>☐ ทำได้ ☐ ทำไม่ได้ วันที่.....เดือน.....ปี.....</p>	<p>กระโดดเท้าพื้นทั้งสองข้าง</p> <p>☐ ทำได้ ☐ ทำไม่ได้ วันที่.....เดือน.....ปี.....</p>
ด้านการใช้กล้ามเนื้อมัดเล็กและสติปัญญา	<p>เด็กจ้องมองไปที่หนังสือพร้อมกับผู้ใหญ่นาน 2 - 3 วินาที</p> <p>☐ ทำได้ ☐ ทำไม่ได้ วันที่.....เดือน.....ปี.....</p>	<p>จับนิ้วมือเพื่อหยิบลูกปัด</p> <p>☐ ทำได้ ☐ ทำไม่ได้ วันที่.....เดือน.....ปี.....</p>	<p>ขีดเขียน (เป็นเส้น) บนกระดาษได้</p> <p>☐ ทำได้ ☐ ทำไม่ได้ วันที่.....เดือน.....ปี.....</p>	<p>วางรูปทรงวงกลมสีในช่องกระดาษรูปแบบเรขาคณิตที่มี 3 แบบได้</p> <p>☐ ทำได้ ☐ ทำไม่ได้ วันที่.....เดือน.....ปี.....</p>	<p>แก้ปัญหาอย่างง่ายโดยการใช้เครื่องมือ</p> <p>☐ ทำได้ ☐ ทำไม่ได้ วันที่.....เดือน.....ปี.....</p>
ด้านการเข้าใจภาษา	<p>หันตามเสียงเรียกชื่อ</p> <p>☐ ทำได้ ☐ ทำไม่ได้ วันที่.....เดือน.....ปี.....</p>	<p>โบกมือหรือคบมือตามคำสั่ง</p> <p>☐ ทำได้ ☐ ทำไม่ได้ วันที่.....เดือน.....ปี.....</p>	<p>ทำตามคำสั่ง 2-3 คำ</p> <p>☐ ทำได้ ☐ ทำไม่ได้ วันที่.....เดือน.....ปี.....</p>	<p>เลือกวัตถุตามคำสั่ง (ตัวเลือก 4 ชนิด)</p> <p>☐ ทำได้ ☐ ทำไม่ได้ วันที่.....เดือน.....ปี.....</p>	<p>ชี้อวัยวะของร่างกายได้ 7 ส่วน</p> <p>☐ ทำได้ ☐ ทำไม่ได้ วันที่.....เดือน.....ปี.....</p>
ด้านการใช้ภาษา	<p>ออกเสียงสระผสมกันพยัญชนะต่างๆ กันได้</p> <p>☐ ทำได้ ☐ ทำไม่ได้ วันที่.....เดือน.....ปี.....</p>	<p>แสดงความต้องการโดยทำท่าทาง หรือเปล่งเสียง</p> <p>☐ ทำได้ ☐ ทำไม่ได้ วันที่.....เดือน.....ปี.....</p>	<p>ตอบชื่อวัตถุได้ถูกต้อง</p> <p>☐ ทำได้ ☐ ทำไม่ได้ วันที่.....เดือน.....ปี.....</p>	<p>เรียนคำพูดที่เป็นวลีประกอบด้วยคำ 2 คำ</p> <p>☐ ทำได้ ☐ ทำไม่ได้ วันที่.....เดือน.....ปี.....</p>	<p>พูดตอบรับและปฏิเสธได้</p> <p>☐ ทำได้ ☐ ทำไม่ได้ วันที่.....เดือน.....ปี.....</p>
ด้านการช่วยเหลือตัวเองและสังคม	<p>เล่นอิสระได้</p> <p>☐ ทำได้ ☐ ทำไม่ได้ วันที่.....เดือน.....ปี.....</p>	<p>เล่นสิ่งของตามประโยชน์ของสิ่งของได้</p> <p>☐ ทำได้ ☐ ทำไม่ได้ วันที่.....เดือน.....ปี.....</p>	<p>เล่นการใช้สิ่งของตามหน้าที่ได้มากขึ้น</p> <p>☐ ทำได้ ☐ ทำไม่ได้ วันที่.....เดือน.....ปี.....</p>	<p>ใช้ช้อนตักอาหารกินเองได้</p> <p>☐ ทำได้ ☐ ทำไม่ได้ วันที่.....เดือน.....ปี.....</p>	<p>ล้างและเช็ดมือได้เอง</p> <p>☐ ทำได้ ☐ ทำไม่ได้ วันที่.....เดือน.....ปี.....</p>

ตารางพัฒนาการเด็กแรกเกิด - 5 ปี

อายุ	31-36 เดือน	37-42 เดือน	43-48 เดือน	49-54 เดือน	55-60 เดือน
ด้าน การเคลื่อนไหว	เดินขึ้นบันไดสลักเท้าได้เอง ☐ ทำได้ ☐ ทำไม่ได้ วันที่.....เดือน.....ปี.....	ยืนด้วยขาข้างเดียวโดยไม่เกาะ ให้นาน 3 วินาที ☐ ทำได้ ☐ ทำไม่ได้ วันที่.....เดือน.....ปี.....	วิ่งไปข้างหน้าโดยลงน้ำหนักที่ปลายเท้าและแกว่งแขนสลับกัน ☐ ทำได้ ☐ ทำไม่ได้ วันที่.....เดือน.....ปี.....	กระโดดไปด้านข้างและถอยหลังได้ ☐ ทำได้ ☐ ทำไม่ได้ วันที่.....เดือน.....ปี.....	วิ่งมาเตะลูกบอลได้ ☐ ทำได้ ☐ ทำไม่ได้ วันที่.....เดือน.....ปี.....
ด้าน การใช้กลีမ်แป้นเขียนตัวเล็ก และสติปัญญา	เขียนแบบลากเส้นเป็นวงต่อเนื่องกัน ☐ ทำได้ ☐ ทำไม่ได้ วันที่.....เดือน.....ปี..... 	เขียนรูปวงกลมตามแบบได้ ☐ ทำได้ ☐ ทำไม่ได้ วันที่.....เดือน.....ปี..... 	คัดกระดาษรูปสี่เหลี่ยมจัตุรัสขนาด 10 ซม. ออกเป็น 2 ชิ้น ☐ ทำได้ ☐ ทำไม่ได้ วันที่.....เดือน.....ปี.....	ประกอบชิ้นส่วนของรูปภาพที่ตัดออกเป็นส่วนๆ 8 ชิ้นได้ ☐ ทำได้ ☐ ทำไม่ได้ วันที่.....เดือน.....ปี.....	จับดินสอได้ถูกต้อง ☐ ทำได้ ☐ ทำไม่ได้ วันที่.....เดือน.....ปี.....
ด้าน การเข้าใจภาษา	นำวัตถุ 2 ชนิดในห้องมาให้ได้ตามคำสั่ง ☐ ทำได้ ☐ ทำไม่ได้ วันที่.....เดือน.....ปี.....	ทำตามคำสั่งต่อเนื่องได้ 2 กิริยากับวัตถุ 2 ชนิด ☐ ทำได้ ☐ ทำไม่ได้ วันที่.....เดือน.....ปี.....	เลือกวัตถุที่มีขนาดใหญ่กว่าและเล็กกว่าได้ ☐ ทำได้ ☐ ทำไม่ได้ วันที่.....เดือน.....ปี..... 	เลือกอันดับแรกและอันดับสุดท้าย ☐ ทำได้ ☐ ทำไม่ได้ วันที่.....เดือน.....ปี..... 	แยก/จำแนกสีได้ 8 สี ☐ ทำได้ ☐ ทำไม่ได้ วันที่.....เดือน.....ปี.....
ด้าน การใช้ภาษา	พูดวลีที่ประกอบด้วยคำ 3 คำติดต่อกันได้อย่างน้อย 4 ความหมาย ☐ ทำได้ ☐ ทำไม่ได้ วันที่.....เดือน.....ปี.....	ร้องเพลงได้ถูกต้องหรือเกือบจบเพลง ☐ ทำได้ ☐ ทำไม่ได้ วันที่.....เดือน.....ปี..... ถามคำถามได้ 4 แบบ เช่น ใคร อะไร ที่ไหน ทำไม ☐ ทำได้ ☐ ทำไม่ได้ วันที่.....เดือน.....ปี.....	พูดติดต่อกันได้ 3 คำ โดยมีความหมายและเหมาะสมกับโอกาสได้ ☐ ทำได้ ☐ ทำไม่ได้ วันที่.....เดือน.....ปี..... พูดติดต่อกัน 3 คำ เพื่ออธิบายคุณสมบัติของสิ่งของเกี่ยวกับลักษณะ สีและขนาด ☐ ทำได้ ☐ ทำไม่ได้ วันที่.....เดือน.....ปี.....	ตอบคำถามได้ถูกต้องเมื่อถามว่า "ถ้ารู้สึกร้อน ไม่สบาย ทิว" จะทำอย่างไร ☐ ทำได้ ☐ ทำไม่ได้ วันที่.....เดือน.....ปี.....	ผลัดกันพูดคุยกับเพื่อนในกลุ่ม ☐ ทำได้ ☐ ทำไม่ได้ วันที่.....เดือน.....ปี.....
ด้าน การช่วยเหลือตัวเอง และสังคม	ใส่กางเกงได้เอง ☐ ทำได้ ☐ ทำไม่ได้ วันที่.....เดือน.....ปี.....	ทำตามกฎในการเล่นเป็นกลุ่มได้ ☐ ทำได้ ☐ ทำไม่ได้ วันที่.....เดือน.....ปี..... เด็กสามารถช่วยทำงานชิ้นคนเดียวได้เอง ☐ ทำได้ ☐ ทำไม่ได้ วันที่.....เดือน.....ปี.....	หลีกเลี่ยงสิ่งที่เป็นอันตรายได้เอง ☐ ทำได้ ☐ ทำไม่ได้ วันที่.....เดือน.....ปี.....	ทำความสะอาดตนเองหลังจากอุจจาระได้ ☐ ทำได้ ☐ ทำไม่ได้ วันที่.....เดือน.....ปี.....	เล่นเลียนแบบบทบาทของผู้ใหญ่ได้ ☐ ทำได้ ☐ ทำไม่ได้ วันที่.....เดือน.....ปี.....

การคัดกรองผู้เรียนที่มีภาวะเสี่ยง ต่อการมีความบกพร่องทางการเรียนรู้

การคัดกรองในเบื้องต้นที่พ่อแม่ ผู้ปกครองสามารถทำได้โดยใช้การสังเกตลักษณะอาการเบื้องต้นของเด็ก ซึ่งอาการที่แสดงออกนี้พ่อแม่ ผู้ปกครองหรือ ผู้ใกล้ชิดสามารถสังเกตเห็นได้ตั้งแต่เด็ก อาการที่แสดงออกโดยทั่วไปจะเป็นเรื่องของการมีพัฒนาการล่าช้ากว่าเด็กในวัยเดียวกัน แบบคัดกรองเด็กที่อยู่ในภาวะเสี่ยงต่อการมีความบกพร่องทางการเรียนรู้ของรองศาสตราจารย์ ดร. ดารณี ศักดิ์ศิริผล ภาควิชาการศึกษาพิเศษ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ (ดารณี ศักดิ์ศิริผล. มปป)* นี้พ่อแม่ ผู้ปกครอง หรือผู้ใกล้ชิดสามารถนำไปใช้ได้ แบบคัดกรองนี้ใช้สำหรับเด็กที่มีอายุระหว่าง 3-5 ปี โดยการสังเกตพฤติกรรม 5 ด้าน ได้แก่ ด้านภาษา ด้านการเคลื่อนไหว ด้านการคิด ด้านความสนใจ และด้านพฤติกรรมทางสังคม ดังรายละเอียดต่อไปนี้

ด้าน	ลักษณะหรือพฤติกรรม	ผลการสังเกต	
		ใช่	ไม่ใช่
ภาษา	1. พูดช้าเมื่อเทียบกับเด็กในวัยเดียวกัน		
	2. มีปัญหาเรื่องการออกเสียง		
	3. มีความยุ่งยากเกี่ยวกับคำที่มีเสียงวรรณยุกต์ต่างกัน		
	4. มีความยากลำบากในการเรียนรู้คำศัพท์ใหม่ๆ		
	5. มีปัญหาเรื่องคำคล้องจอง		
	6. ไม่เข้าใจคำถาม		
	7. มีปัญหาเรื่องการบอกความต้องการของตนเอง		
	8. มีความยากลำบากในการเล่าเรื่องที่ตนเองสนใจให้ผู้อื่นฟัง		
	9. มีความสับสนเรื่องทิศทาง		
การเคลื่อนไหว	1. งุ่มง่าม เคลื่อนไหวไม่คล่องแคล่ว		
	2. มีการทรงตัวไม่ดี		
	3. มีปัญหาในการหยิบจับวัตถุที่มีขนาดเล็ก		
	4. มีปัญหาในการวิ่ง กระโดด หรือปีนป่าย		

ด้าน	ลักษณะหรือพฤติกรรม	ผลการสังเกต	
		ใช่	ไม่ใช่
การเคลื่อนไหว	5. มีความยุ่งยากในการผูกเชือกรองเท้า ติดกระดุม หรือกิจวัตรประจำวันเกี่ยวกับการช่วยเหลือตนเอง		
	6. หลีกเลียงกิจกรรมเกี่ยวกับการวาดรูป หรือลอกรูป		
การคิด	1. มีความยุ่งยากเกี่ยวกับตัวเลข จำนวน ตัวอักษร วันต่างๆ ในสัปดาห์		
	2. มีความยุ่งยากเกี่ยวกับงานที่ต้องทำเป็นประจำ		
	3. มีปัญหาเรื่องเหตุและผล การเรียงลำดับ การนับ		
	4. มีความยุ่งยากเกี่ยวกับความคิดรวบยอดเกี่ยวกับขนาด รูปทรง สี		
ความสนใจ	1. เสียสมาธิ วอกแวกง่าย		
	2. หุนหันพลันแล่น		
	3. ซุกซน อยู่ไม่นิ่ง		
	4. มีความยากลำบากในการทำงาน		
	5. มีความยุ่งยากเมื่อมีการเปลี่ยนกิจกรรม		
	6. มักคิดซ้ำๆ ไม่สามารถเปลี่ยนความคิดเดิมไปสู่ความคิดใหม่ได้		
พฤติกรรมทางสังคม	1. มีปัญหาเรื่องการปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น มักชอบเล่นคนเดียวตามลำพัง		
	2. อารมณ์เปลี่ยนแปลงง่าย		
	3. ยอมแพ้ต่ออุปสรรคง่าย ๆ		
	4. มีปัญหาในการควบคุมอารมณ์เกรี้ยวกราดหรือโมโห		

การสังเกตพฤติกรรมในด้านต่างๆ นั้น ผู้สังเกตจะต้องสังเกตอย่างละเอียดถี่ถ้วน และในสถานการณ์ต่างๆ หากเด็กคนใดปรากฏพฤติกรรมตั้งแต่ 2 พฤติกรรมขึ้นไป ในทักษะแต่ละด้านจะเป็นข้อบ่งชี้ว่าเด็กอาจมีภาวะ “เสี่ยง” ต่อการมีความบกพร่องทางการเรียนรู้ ควรส่งต่อเพื่อรับการช่วยเหลือหรือวินิจฉัยจากผู้เชี่ยวชาญต่อไป

* **ดารณี ศักดิ์ศิริผล.** (2557). แบบคัดกรองเด็กที่อยู่ในภาวะเสี่ยงต่อการมีความบกพร่องทางการเรียนรู้. ภาควิชาการศึกษาพิเศษ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. กรุงเทพฯ

คณะทำงาน

นายชูศักดิ์ จันทยานนท์

ประธานมูลนิธิอหิตไทย

รองศาสตราจารย์ ดร.ดารณี ศักดิ์ศิริผล

ภาควิชาการศึกษาพิเศษ คณะศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ศิริพันธ์ ศรีวันยงค์

ภาควิชาการศึกษาพิเศษ คณะศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

อาจารย์ ดร.พัชรีวรรณ คุณชื่น

ภาควิชาการศึกษาพิเศษ คณะศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

อาจารย์ ดร.บัณฑิตา ลิขสิทธิ์

ภาควิชาการศึกษาพิเศษ คณะศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

อาจารย์ ดร.ทมลลา บุญกาญจน์

ภาควิชาการศึกษาพิเศษ คณะศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

นายปราโมทย์ ธรรมสโรช

สมาคมผู้ปกครองบุคคลออทิสติก
กรุงเทพมหานคร

นายสมชาย รุ่งศิลป์

ผู้จัดการโครงการ

นางสาวศิริอนงค์ สุขเต็ม

เลขานุการโครงการ

THAI SPECIAL NEEDS NETWORK
เครือข่ายบุคคลที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษและผู้ปกครอง

**โครงการสร้างเสริมศักยภาพเครือข่ายบุคคลที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษและผู้ปกครอง
สมาคมผู้ปกครองบุคคลออทิสติก กรุงเทพมหานคร**

เลขที่ 11 หมู่ 12 ซอยบางพรหม 29 แขวงบางพรหม เขตตลิ่งชัน กรุงเทพมหานคร 10170
โทรศัพท์ 0 2418 3399, 0 2411 2899 โทรสาร 0 2418 3399 www.Thaispecialneeds.net